

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBIH
SARAJEVO**

Ložionička 3, 71000 Sarajevo, Tel: + 387 (0)33 723 550, Fax: 716 400, www. saifbih.ba, e-mail:
urrevfed@bih.net.ba, saifbih@saifbih.ba

**IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA
JAVNE USTANOVE SLUŽBA ZA ZAPOŠLJAVANJE
UNSKO SANSKOG KANTONA**

ZA 2011. GODINU

Broj: 05-11/12

Sarajevo, juli 2012. godine

**MENADŽMENTU
JAVNE USTANOVE SLUŽBA ZA ZAPOŠLJAVANJE
UNSKO SANSKOG KANTONA**

NEZAVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE

Osnova za reviziju

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja **Javne ustanove Služba za zapošljavanje Unsko saskog kantona** za 2011. godinu (priloženog bilansa stanja na dan 31. decembar 2011. godine i odgovarajućeg računa prihoda i rashoda, izvještaja o izvršenju budžeta za godinu koja se završava na taj dan), te reviziju usklađenosti poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima i pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih napomena uz finansijske izvještaje.

Odgovornost rukovodstva

Rukovodstvo Javne ustanove Služba za zapošljavanje Unsko saskog kantona, odgovorno je za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa posebnim propisima u Federaciji BiH o računovodstvu i finansijskom izvještavanju u javnom sektoru. Ova odgovornost obuhvata: osmišljavanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale usljed korupcije i prevare, odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvene procjene koje su razumne u datim okolnostima. Rukovodstvo je takođe odgovorno za usklađenost poslovanja Javne ustanove Služba za zapošljavanje Unsko saskog kantona sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima na osnovu revizije. Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u FBiH ("Sl. novine FBiH", broj 22/06) i Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI). Ovi standardi nalažu da radimo u skladu sa etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, te da je poslovanje usklađeno sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Revizija uključuje provođenje postupaka u cilju pribavljanja revizorskih dokaza o usklađenosti poslovanja i o iznosima i objelodanjivanjima datim u finansijskim izvještajima. Izbor postupka je zasnovan na finansijskim izvještajima. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju osmišljavanja revizorskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efektivnosti internih kontrola. Revizija takođe uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja.

Smatramo da su pribavljeni revizorski dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnovu za naše revizorsko mišljenje.

Osnov za izražavanje mišljenja:

- 1. Postupci javnih nabavki koji se odnose na nabavku kancelarijskog materijala (23.754 KM), građevinskog materijala za potrebe Centra za stručno osposobljavanje (38.633 KM), lož ulja (28.800 KM) goriva (11.838 KM) nisu u potpunosti provedeni u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH i Uputstvom o primjeni Zakona o javnim nabavkama (Tačka 3.8. Izvještaja),**
- 2. Zbog pogrešnog knjigovodstvenog evidentiranja povrata sredstava u Budžet Unsko saskog kantona za više doznačena sredstva za isplatu naknade demobilisanim borcima u iznosu od 39.688 KM, Služba je neosnovano umanjila prihode za navedeni iznos, što je uticalo na iskazivanje poslovnog rezultata Službe (Tačka 3.4. Izvještaja),**

3. Javna ustanova Služba za zapošljavanje Unsko sanskog kantona, utrošila je sredstava u 2011. godini, u iznosu od 469.346 KM, za realizaciju Projekta podrške mrežama socijalne sigurnosti i zapošljavanja SSNESP 2010-2014, za koju nije osigurala kontinuiranu kontrolu realizacije ugovora u sjedištu poslodavca, iako je bila u obavezi u skladu sa zaključenim ugovorima ((Tačka 3.5.3. Izvještaja).
4. Ne možemo potvrditi da je popis imovine i obaveza izvršen u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji, Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH, Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH jer nije izvršeno usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem stalnih sredstava i sitnog inventara, nisu sačinjene popisne liste koje sadrže prirodne i vrijednosne pokazatelje, a Izvještaj o popisu stalnih sredstava i sitnog inventara sadrži samo uopštene podatke o imovini bez iskazane vrijednosti iste (Tačka 3.7.1. Izvještaja),
5. Nije uspostavljen adekvatan sistem internih kontrola u dijelu koji se odnosi na povećanje plaća po osnovu povećanog obima poslova određenom broju zaposlenika u periodu januar-oktobar 2011. godine, kao i povećanje koeficijenta za obračun plaće direktoru, a da prethodno nije donesena odluka Upravnog odbora, što je u suprotnosti sa Pravilnikom o plaćama i drugim naknadama (Tačka 3.5.1. Izvještaja),
6. Ne možemo potvrditi da se blagajničko poslovanje provodi u skladu sa Zakonom o finansijskom poslovanju i internim aktom Službe, jer se kroz blagajnu evidentirala uplata rate po osnovu povrata unaprijed date akontacije plaće, kao i polog uplaćenih sredstava na račun Službe, iako sredstva nisu uplaćena u blagajnu, već je otplata izvršena kroz umanjenje iznosa plaće koja je uplaćena na tekući račun zaposlenika za navedenu ratu, uz istovremeni prenos sredstava na račun Službe za iznos rate a koji je evidentiran kao polog sredstava sa blagajne (Tačka 3.6. Izvještaja),
7. Ne možemo potvrditi da su se Ugovori o djelu u vrijednosti od 7.000 KM zaključivali u skladu sa zakonskim propisima, jer su se isti uglavnom zaključivali sa zaposlenicima i fizičkim licima za obavljanje redovnih poslova utvrđenih Pravilnikom o sistematizaciji radnih mjesta. Isplata po ugovorima je vršena dan ili najduže četiri dana nakon zaključivanja istih, iako ugovoreni poslovi nisu završeni, niti je za većinu ugovore obuhvaćene uzorkom, sačinjen izvještaj o izvršenim poslovima (Tačka 3.5.2. Izvještaja).

Negativno mišljenje

Po našem mišljenju finansijski izvještaji, zbog navedenog u prethodnom pasusu, po svim bitnim pitanjima ne prikazuju istinito i objektivno stanje imovine i obaveza na dan 31.12.2011. godine, rezultat poslovanja i izvršenja Finansijskog plana Javne ustanove Služba za zapošljavanje Unsko sanskog kantona, za godinu koja završava na taj dan, u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja, Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.

Finansijsko poslovanje Javne ustanove Služba za zapošljavanje Unsko sanskog kantona tokom 2011. godine, zbog napomena u tačkama od 1 - 7 prethodnog pasusa, nije bilo u svim materijalno značajnim aspektima usklađeno sa važećom zakonskom regulativom.

Sarajevo, 06.07.2012. godine

Bez dalje kvalifikacije skrećemo pažnju na slijedeće:

Rješenjem Porezne uprave-Kantonalni ured Bihac od 15.11.2005. godine, Javnoj ustanovi Služba za zapošljavanje Unsko sanskog kantona naloženo je da izvrši uplatu utvrđenih obaveza po osnovu doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje nezaposlenih osoba u ukupnom iznosu od 26.502.895 KM, nakon izvršenog inspekcijiskog nadzora obračuna i uplate doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje za nezaposlene osobe za period 01.01.2002. - 30.09.2005. godine. Od navedenog iznosa, na dug po osnovu doprinosa za nezaposlene iznosi 20.544.577 KM, a zatezna kamata 5.958.318 KM. Kod utvrđivanja visine

duga, osnov je bio Odluka Skupštine USK o osnovicama i stopama doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje u visini 13% na 40% prosječne mjesečne bruto plaće zaposlenih na teritoriji FBiH prema posljednje objavljenom podatku Federalnog zavoda za statistiku, koja je važila do 30.09.2004. godine. Služba je pokrenula inicijativu da se smanji stopa doprinosa za zdravstveno osiguranje nezaposlenih osoba, preko Ministarstva zdravstva i socijalne politike, nakon čega je Skupština kantona donijela Odluku o izmjeni odluke o osnovicama i stopama doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje, kojom je smanjena stopa sa 13% na 3% na 40% prosječne mjesečne bruto plaće zaposlenih na teritoriji FBiH prema posljednje objavljenom podatku Federalnog zavoda za statistiku, za period od 01.10.2004. godine do 30.09.2005. godine. Kako obaveza nije izmirena, Porezna uprava je izdala Rješenje 22.11.2007. godine o pokretanju postupka prinudne naplate, kada je dug porastao na 29.172.092 KM, a 05.12.2007. godine Služba je uputila molbu za odgođeno plaćanje. S obzirom da ovo pitanje još uvijek nije riješeno, Ministarstvo zdravstva i socijalne politike USK je 02.04.2012. godine, formiralo Radnu grupu sa zadatkom da u roku od 30 dana od dana imenovanja, ponudi prihvatljiv pijedlog rješenja problema dugovanja. Radna grupa je razmatrala nekoliko solucija rješenja problema predmetnog dugovanja prema Zavodu zdravstvenog osiguranja USK koje iznosi **41.426.197 KM na dan 11.06.2012. godine**, a koji uključuje i dospjelu obračunatu kamatu (dnevna kamata na navedeni iznos, iznosi cca 7.500 KM) i predložila rješenje problema proglašenjem obaveza trenutno nenaplativim, u skladu sa Zakonom o poreznoj upravi.

Zamjenik generalnog revizora

Branko Kolobarić, dipl. oec

Generalni revizor

Dr. sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec

S A D R Ź A J

1.	UVOD.....	1
2.	PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE	2
2.1	Rezime	2
3.	NALAZI I PREPORUKE	3
3.1	Osvrt na preporuke iz prethodnog izvještaja.....	3
3.2	Sistem internih kontrola	4
3.3	Priprema, donošenje, praćenje izvršenja Finansijskog plana i izvještavanje	6
3.4	Prihodi i primici.....	7
3.5	Tekući rashodi	8
3.5.1	Bruto plaće i naknade zaposlenih.....	8
3.5.2	Izdaci za materijal i usluge.....	10
3.5.3	Tekući transferi.....	12
3.6	Gotovina	16
3.7	Imovina i obaveze	17
3.7.1	Stalna sredstva	17
3.7.2	Kratkoročne obaveze.....	18
3.8	Javne nabavke.....	19
4.	KOMENTAR:	20
PRILOG BR. 1.....	1
	IZVRŠENJE FINANSIJSKOG PLANA JU SLUŽBA ZA ZAPOŠLJAVANJE UNSKO-SANSKOG KANTONA NA DAN 31.12.2011. GODINE	1

IZVJEŠTAJ

O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA JAVNE USTANOVE SLUŽBA ZA ZAPOSŁJAVANJE UNSKO SANSKOG KANTONA za 2011. godinu

1. UVOD

Javna ustanova Služba za zapošljavanje Unsko sanskog kantona (u daljem tekstu: Služba) je izvanbudžetski fond osnovan Odlukom Skupštine USK o osnivanju Javne ustanove Služba za zapošljavanje Unsko sanskog kantona („Sl.glasnik USK“, br.7/01 i 9/09) radi zadovoljavanja potreba u oblasti zapošljavanja, te praćenja kretanja na tržištu rada. Služba ima svojstvo pravnog lica sa pravima, obavezama i odgovornostima utvrđenim Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih lica, Odlukom o osnivanju Službe i Statutom Službe.

Statutom Službe, koji je donio Upravni odbor 11.02.2002. godine, uređen je naziv i sjedište Službe, djelatnost, organizacija i način rada Službe, organi upravljanja, rukovođenja i drugi organi, predstavljanje i zastupanje, ekonomski odnosi, javnost rada, opći akti i druga pitanja od značaja za rad i funkcionisanje Službe.

U okviru svoje nadležnosti Služba je, između ostalog, nadležna za: utvrđivanje prava osobama za slučaj nezaposlenosti u skladu sa Zakonom, provođenje programa profesionalne orijentacije, obuke i prekvalifikacije nezaposlenih lica i njihovo ponovno zapošljavanje na odgovarajućim poslovima, prikupljanje podataka o nezaposlenim licima i dostavljanje istih Federalnom zavodu za zapošljavanje, poslovi posredovanja i zapošljavanja radne snage, izdavanje radnih dozvola stranim državljanima i licima bez državljanstva po odobrenju Federalnog zavoda za zapošljavanje i drugi poslovi utvrđeni Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba. U skladu sa Zakonom u Službi se vode evidencije o nezaposlenim osobama, pojedinačne evidencije o svakoj nezaposlenoj osobi i evidencije koje su neophodne za rad Službe.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji, organizovana je jedinica-Centar za stručno osposobljavanje radnika, u kojem se vrši provođenje programa profesionalne orijentacije, stručne obuke, prekvalifikacije i dokvalifikacije nezaposlenih lica, sa ciljem sticanja novih znanja i vještina koje omogućuju njihovo brže i brojnije zapošljavanje.

Službom upravlja Upravni odbor koji se sastoji od predsjednika i četiri člana koje imenuje Vlada Kantona na period od četiri godine. Upravni odbor, za svoj rad, odgovoran je Vladi Kantona. U nadležnosti Upravnog odbora je: donošenje Statuta i drugih općih akata Službe, finansijskog plana i usvajanje godišnjeg obračuna, utvrđivanje godišnjeg programa rada, odlučivanje o korištenju sredstava u slučajevima utvrđenim općim propisima i aktima Službe i drugi poslovi utvrđeni općim propisima, aktima osnivača, Statutom i drugim općim aktima Službe.

Organ rukovođenja Službe je direktor, kojeg imenuje Upravni odbor na period od 4 (četiri) godine, uz prethodnu saglasnost Vlade Kantona, nakon provedene procedure izbora po raspisivanju konkursa koji se objavljuje u javnim glasilima.

Organ kontrole poslovanja Službe je Nadzorni odbor koji ima 3 (tri) člana i sastoji se od predsjednika i dva člana. Prema Statutu, Nadzorni odbor imenuje i razrješava Vlada Kantona na period od 4 (četiri) godine i ne mogu biti ponovo imenovani. Napominje se da Služba posluje bez Nadzornog odbora već dugi niz godina, jer Vlada kantona nije isti imenovala.

Služba ima 8 (osam) biroa rada i to: Bihać, Cazin, V.Kaduša, Bosanska Krupa, Sanski Most, Ključ, Bosanski Petrovac i Bužim.

Na dan 31.12.2011. godine u Službi je bilo zaposleno 58 zaposlenika od ukupno 64, koliko je predviđeno Pravilnikom o sistematizaciji radnih mjesta.

Sjedište Službe je u Bihaću, u ulici Branislava Đuđeva broj 1.

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su finansijski izvještaji Službe za 2011. godinu, pravilnost i usklađenost poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Cilj revizije finansijskih izvještaja je da omogući revizoru da izrazi mišljenje o finansijskim izvještajima koji su predmet revizije, tj. da li finansijski izvještaji, u materijalno značajnom smislu, objektivno i istinito prikazuju finansijsko i materijalno stanje Službe na dan 31.12.2011. godine, izvršenje Finansijskog plana za godinu koja se završava na taj dan, da li je poslovanje usklađeno sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima, da li je trošenje javnih sredstava namjensko, te da li su finansijski izvještaji sačinjeni u skladu sa posebnim propisima o računovodstvu i finansijskom izvještavanju u javnom sektoru.

Revizija je obavljena u skladu sa internim planskim dokumentima revizije, u oktobru 2011. godine i julu 2012. godine.

S obzirom da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

2.1 Rezime

Izvršenom revizijom poslovanja Službe za 2011. godinu konstatovali smo određene propuste i nepravilnosti, a u cilju otklanjanja istih dali smo sljedeće preporuke:

Uspostaviti sistem internih kontrola kao skup postupaka kojih će se pridržavati svi zaposleni, te donijeti Pravilnik o internim kontrolama i ostale propisane procedure i kontrolne postupke kojima će se osigurati nadzor nad imovinom i poslovnim knjigama, s ciljem efikasnog poslovanja, pouzdanog finansijskog izvještavanja i usklađenosti sa primjenjivim zakonskim propisima, te osigurati dosljednu primjenu usvojenih procedura,

Organizovati internu reviziju kako je to regulisano Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH i Pravilnikom o internoj reviziji budžetskih korisnika,

Sačiniti i dostavljati Dokument okvirnog budžeta za fiskalnu i najmanje dvije naredne godine u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH, sačiniti Plan nabavke stalnih sredstava, te osigurati njegovo usvajanje uz Finansijski plan Službe, u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH,

Osigurati donošenje Odluke o korištenju akumuliranog viška prihoda nad rashodima, kao i Odluke o pokriću deficita od strane Upravnog odbora, u ovisnosti o ostvarenom finansijskom rezultatu,

Osigurati izvršenje Finansijskog plana za planirane namjene i to do visine utvrđene u njegovom Posebnom dijelu,

Osigurati pravilno preuzimanje podataka iz knjigovodstvenih evidencija kod izrade finansijskih izvještaja, kako bi podaci u istim bili iskazani istinito i fer,

Osigurati pravilno knjigovodstveno evidentiranje prihoda po osnovu primljenih tekućih potpora, kao i povrata istih, u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH,

Obračun i isplatu plaća i stimulacija zaposlenicima vršiti na osnovu odluka ili rješenja koje će donijeti ovlaštene osobe u skladu sa Statutom Službe, te preispitati osnovanost izvršenih isplata za koje nema validnog dokumenta,

Pravilnik o radu Službe, u dijelu visine naknade za regres uskladiti sa visinom regulisanom granskim kolektivnom ugovorom, imajući u vidu da je Služba potpisnik navedenog kolektivnog ugovora,

Osigurati da ugovore o radu sačinjavaju zaposlenici kojima je to u opisu poslova, te kompletirati dokumentaciju u dosjeima zaposlenih u Službi,

Internim aktom propisati način korištenja mobilnih telefona, kao i obavezu naplate prekoračenog iznosa dozvoljenog limita,

Utvrđiti opravdanost zaključivanja Ugovora o djelu i Ugovora o privremenim i povremenim poslovima sa zaposlenicima i fizičkim osobama koji su definisani opisom poslova u Pravilniku o sistematizaciji radnih mjesta, kao i opravdanost isplata po zaključenim ugovorima,

Zaključiti Ugovore o angažovanju sa članovima Upravnog odbora,

Zbog izvjesnosti realizacije, doznaku sredstava za provođenje programa aktivne politike zapošljavanja, knjigovodstveno evidentirati na poziciji razgraničenih prihoda do momenta realizacije istih u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH,

Osigurati donošenje odluke o dodjeli sredstava za realizaciju svih programa aktivne politike zapošljavanja od strane Upravnog odbora Službe,

Osigurati kontrolu realizacije ugovora o sufinansiranju zapošljavanja i samozapošljavanja u okviru Projekta podrške mrežama socijalne sigurnosti i zapošljavanja SSNESP 2010-2014 u sjedištu poslodavca u toku trajanja ugovora, te sačiniti zapisnik o izvršenoj kontroli kako je to propisano Ugovorom. U saradnji sa Federalnim ministarstvom rada i socijalne politike i Federalnim zavodom za zapošljavanje, osigurati dostavljanje zapisnika Službi o izvršenom monitoringu projekta podrške mrežama socijalne sigurnosti i zapošljavanja SSNESP 2010-2014,

Kod blagajničkog poslovanja uspostaviti kontrolu kojom se obezbjeđuje pravilno upravljanje gotovinom i pravilno evidentiranje promjena u blagajni na osnovu validne dokumentacije, u skladu sa zakonskim propisima,

Osigurati u potpunosti primjenu zakonskih propisa kod svih vrsta isplata ostalih primanja i naknada zaposlenih,

Poduzeti aktivnosti na povratu sredstava od prethodnog direktora, po osnovu neopravdanih akontacija za službeni put, kao i datih akontacija ličnog dohotka,

Popis imovine i obaveza Službe na dan 31.12., u dijelu popisa stalnih sredstava i inventara vršiti u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji, Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH,

Nastaviti sa aktivnostima u cilju iznalaženja rješenja na saniranju duga Službe po osnovu doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje nezaposlenih osoba,

Knjigovodstveno evidentiranje obaveza vezanih za poticaje zapošljavanja vršiti u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu u FBiH po kojem obavezu treba knjižiti u mjesecu kada je faktura ili drugi dokumenat o nastaloj obavezi primljen bez obzira na dan dospijeca,

Za nabavke roba i usluga osigurati dosljednu primjenu Zakona o javnim nabavkama BiH.

3. NALAZI I PREPORUKE

3.1 Osvrt na preporuke iz prethodnog izvještaja

Na osnovu izvršene revizije finansijskih izvještaja za 2011. godinu, a u sklopu iste i provjere da li je postupljeno po preporukama datim u prethodnoj reviziji, ističemo da Služba **nije postupila po preporukama koje se odnose na:**

- donošenje internih akata i procedura u skladu sa Smjernicama za uspostavu i jačanje interne kontrole kod budžetskih korisnika
- dosljedno provođenje zakonskih propisa koji se odnose kontrolne postupke kojima će se osigurati nadzor nad imovinom i poslovnim knjigama, s ciljem efikasnog poslovanja, pouzdanog finansijskog izvještavanja i usklađenosti sa primjenjivim zakonskim propisima
- definisanje općim aktom, za koje namjene i do kojeg iznosa direktor donosi odluke o korištenju sredstava
- donošenje odluka o povećanju plaća po osnovu povećanog obima poslova, jer su iste neosnovane a nisu ni protokolisane

- planiranje sredstava za sve vidove naknada zaposlenim u Službi pojedinačno u Finasijskom planu Službe za 2011. godinu
- uspostavljanje kontrole kod blagajničkog poslovanja kojom se obezbjeđuje pravilno upravljanje gotovinom, kao i pravilno evidentiranje promjena u blagajni u skladu sa zakonskim propisima
- knjigovodstveno usaglašavanje stanja stalnih sredstava, jer popis nije pravilno proveden u skladu sa zakonskim propisima
- nabavku roba i usluga u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama
- raspored zaposlenika koji ispunjavaju uslove predviđene Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, dok se poštuje u dijelu posjedovanja odgovarajuće stručne spreme u skladu sa navedenim Pravilnikom

Preporuke po kojima je djelimično postupljeno odnose se na:

- primjenu odredbi Zakona o budžetima u FBiH kod izrade i donošenja Finasijskog plana Službe
- kontinuirano praćenje trošenja sredstava do nivoa planiranih, pojedinačno po stavkama, jer nije osigurano planiranje svih rashoda i izdataka po kategorijama, podkategorijama i stavkama u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH
- knjigovodstveno evidentiranje obaveza i rashoda po osnovu zdravstvenog osiguranja nezaposlenih osoba u skladu sa zakonskim propisima, ali nije osigurano pravilno knjigovodstveno evidentiranje obaveza na poziciji propisanoj Kontnim planom za budžetske korisnike

Preporuke po kojima je postupljeno odnose se na:

- iniciranje aktivnosti na imenovanju Nadzornog odbora Službe
- pokretanje inicijativa sa Federalnim zavodom za zapošljavanje i resornim ministarstvom na zakonskom regulisanju naknade za administrativne troškove u svrhu izdavanja radnih dozvola strancima i osobama bez državljanstva, kao i zakonskom regulisanju visine naknade
- knjigovodstveno evidentiranje doprinosa poslodavca u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH
- regulisanje isplata naknada zaposlenih u skladu sa Pravilnikom o radu
- obračun i uplata doprinosa za zdravstveno osiguranje nezaposlenih osoba u skladu sa zakonskim propisima, s napomenom da još uvijek nije riješen dug iz ranijih godina po ovom osnovu
- formiranje Komisija za raspodjelu sredstava za podsticaj zapošljavanja u skladu sa Pravilnikom o mjerama za podsticaj zapošljavanja

3.2 Sistem internih kontrola

Izvršena je procjena funkcioniranja sistema internih kontrola u Službi, kako bi se uvjerali da li uspostavljene interne kontrole, osiguravaju potpunu primjenu i usklađenost sa zakonskim propisima, tačnu i potpunu računovodstvenu evidenciju, pouzdanost finasijskog izvještavanja, ekonomično, efikasno i efektivno trošenje i zaštitu javnih sredstava. Odgovornost za uspostavljanje i primjenu sistema internih kontrola je obaveza menadžmenta Službe.

Odlukom o izmjenama i dopunama Odluke o osnivanju Službe, koju je donijela Skupština USK 10.06.2009. godine, regulisano je da je organ upravljanja u Službi Upravni odbor koji broji pet članova i to: jedan član ispred osnivača, dva člana iz reda nezaposlenih i dva člana iz reda stručnih radnika zaposlenih u Ustanovi. Zbog navedene izmjene Odluke kojom je smanjen broj članova Upravnog odbora sa devet na pet članova, Vlada USK je, Rješenjem br. 03-017-447/08 od 31.07.2009. godine, razrješila Upravni odbor Službe imenovan 16.01.2008. godine. **Imenovanje novog Upravnog odbora je izvršeno tek 13.06.2011. godine, pa je Služba, skoro dvije godine poslovala bez Upravnog odbora, a u međuvremenu nije imenovan privremeni Upravni odbor. Ovo je uticalo na efikasnost poslovanja Službe, kao i nemogućnost donošenja internih akata (odluka, internih propisa), koji su u nadležnosti Upravnog odbora Službe u skladu sa Statutom.**

Statutom Službe je regulisano da je organ kontrole u Službi Nadzorni odbor, koji nije imenovan već nekoliko godina, iako su, prema izjavi odgovorne osobe, poduzimane aktivnosti od strane Službe na pokretanju aktivnosti za imenovanje istog.

Odlukom Upravnog odbora br.01-833-1/11 dana 05.07.2011. godine, prijevremeno je razriješen direktor Službe zbog navoda datih u obrazloženju Odluke, a koji se odnose na rezultate rada i finansijsko poslovanje Službe. Na ovu Odluku Vlada USK dala je saglasnost br.03-017-763/2011 od 30.09.2011. godine, kao i Zaključak br.03-017-806/2011 od 12.10.2011. godine kojim je prihvatila Informaciju Upravnog odbora o svim postupcima koji su prethodili donošenju Odluke istog. Dana 20.10.2011. godine Upravni odbor je imenovao v.d. direktora Službe, na koju je saglasnost dala Vlada USK 17.11.2011. godine. U periodu od 30.09.-20.10.2011. godine Služba je poslovala bez direktora. Prema izjavi odgovorne osobe, Služba se, zbog navedenog, obratila Vladi USK, ali do imenovanja v.d. direktora nisu dobili odgovor.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, koji je sastavni dio sistema internih kontrola utvrđeni su: broj i vrsta organizacionih jedinica i njihov djelokrug rada, sistematizacija radnih mjesta, rukovođenje Službom i organizacionim jedinicama, ovlaštenje u rukovođenju i odgovornost za obavljanje poslova, stručni savjet, poslovi koje obavljaju zaposlenici i zaposlenici sa posebnim ovlaštenjima, kao i druga pitanja. U Službi je na dan 31.12.2011. godine bilo zaposleno 58 zaposlenika od ukupno 64 koliko je sistematizovano Pravilnikom. Uvidom u Pravilnik konstatovano je da određeni zaposlenici ne zadovoljavaju uslove za obavljanje poslova određenih radnih mjesta kao npr. posjedovanje sertifikata ovlaštenog računovođe za radno mjesto stručnog saradnika za računovodstvo. **Zbog navedenog finansijski izvještaji su potpisani od strane fizičke osobe koja nije zaposlenik Službe a posjeduje sertifikat ovlaštenog računovođe, s kojom nije zaključen ugovor, što je u suprotnosti sa Zakonom o računovodstvu i reviziji, kao i Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH.**

Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da nije uspostavljen efikasan sistem internih kontrola u dijelu obavljanja poslova iz opisa poslova definisanih Pravilnikom o sistematizaciji radnih mjesta, jer je ugovore o radu sačinjavao zaposlenik Odjeljenja za ekonomske poslove, iako je to u nadležnosti Odjeljenja za opšte i pravne poslove. Zbog navedenog ni ugovori o radu nisu bili u odloženi u dosje zaposlenika.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji nije sistematizovano radno mjesto internog revizora, iako je Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH i Pravilnikom o internoj reviziji, Služba u obavezi organizovati internu reviziju.

Zakonom o budžetima u FBiH propisano je da budžetski i vanbudžetski korisnici imaju obavezu urediti sistem interne kontrole i donijeti Pravilnik o internim kontrolama, kojim bi se osiguralo da su resursi korišteni u skladu sa postavljenim ciljevima, te da su zaštićeni od gubitaka, prevare ili lošeg upravljanja i da su na raspolaganju pravovremene informacije koje se koriste pri izvještavanju, podršci i donošenju odluka. Na osnovu prezentirane dokumentacije konsativali smo da je isti sačinjen u 2010. godini, ali nije usvojen od strane Upravnog odbora. Takođe smo konstatovali da je Služba iste godine sačinila određene procedure u skladu sa Smjernicama za uspostavu i jačanje interne kontrole kod budžetskih korisnika („Sl.novine FBiH“, br.19/05), ali iste, takođe nisu usvojene od strane Upravnog odbora. Statutom Službe je definisano da Upravni odbor donosi Statut i opće akte o organizaciji rada, plaćama, Pravilnik o radu, a može donositi i druge opće akte u skladu sa Zakonom ili po ukazanoj potrebi, što ga ne obavezuje, po našem mišljenju, na donošenje procedura u cilju jačanja interne kontrole iz razloga što je navedenim Smjernicama regulisano da je rukovodilac budžetskog korisnika dužan poduzeti sve mjere za donošenje svih propisanih procedura. Dalje se navodi da će rukovodilac odrediti lica koja će sačiniti nacrt pojedinačnih procedura i dostaviti ih rukovodećim službenicima na analizu i verifikaciju, a isti će zatim na temelju svog pozitivnog mišljenja, taj nacrt dostaviti rukovodiocu budžetskog korisnika na ovjeru. **Shodno navedenom mišljenju smo da je direktor ovlašten da donese pisane procedure, koje će biti u skladu sa pozitivnim zakonskim propisima i da osigura njihovu pravilnu primjenu.**

U toku obavljanja revizije uočili da postoji loša komunikacija u Službi kao i komunikacija sa Upravnim odborom, što je imalo uticaja na uspostavljanje efikasnog sistema internih kontrola, kako se utvrdili propusti u prethodnoj reviziji ne bi ponavljali.

Zbog navedenog, smatramo da u Službi nije uspostavljeno povoljno kontrolno okruženje, koje je pretpostavka uspješnog funkcionisanja sistema internih kontrola.

Prethodno navedeno imalo je za posljedicu određene propuste u provođenju kontrolnih aktivnosti, u dijelu izrade, donošenja i izvršavanja Finansijskog plana Službe (Tačka 3.3.), knjigovodstvenog evidentiranja tekućih potpora na pozici prihoda (Tačka 3.4.), obračuna i isplate plaća i naknada zaposlenih (Tačka 3.5.1.), donošenja procedura za korištenje mobilnih telefona, reprezentacije i normativa goriva (tačka

3.5.2.), realizacije tekućih transfera (tačka 3.5.3.), blagajničkog poslovanja (Tačka 3.6.), provođenja popisa imovine i obaveza (Tačka 3.7.1.), evidentiranja obaveza (Tačka 3.7.2.) i provođenja postupka nabavki u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama (tačka 3.8.).

Uspostaviti sistem internih kontrola kao skup postupaka kojih će se pridržavati svi zaposleni, te donijeti Pravilnik o internim kontrolama i ostale propisane procedure i kontrolne postupke kojima će se osigurati nadzor nad imovinom i poslovnim knjigama, s ciljem efikasnog poslovanja, pouzdanog finansijskog izvještavanja i usklađenosti sa primjenjivim zakonskim propisima, te osigurati dosljednu primjenu usvojenih procedura,

Organizovati internu reviziju kako je to regulisano Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH i Pravilnikom o internoj reviziji budžetskih korisnika.

3.3 Priprema, donošenje, praćenje izvršenja Finansijskog plana i izvještavanje

Finansijskim planom Službe za 2011. godinu planirani su ujednačeni prihodi i primici, rashodi i izdaci u iznosu od 11.964.834 KM. Finansijskim planom planirana je upotreba dijela viška prihoda nad rashodima za 2010. godinu u iznosu od 150.000 KM. Za korištenje ukupnog viška prihoda nad rashodima za 2010. godinu u iznosu od 719.379 KM, Upravni odbor Službe nije donio Odluku o rasporedu.

U vrijeme donošenja Finansijskog plana, Služba nije imala imenovan Upravni odbor, pa je isti razmatralo Stručno vijeće koje čine rukovodioci organizacionih jedinica Službe i direktor, nakon čega je isti proslijeđen Ministarstvu finansija USK na razmatranje i mišljenje. Navedeno Ministarstvo je 24.03.2011. godine dalo pozitivno mišljenje na Finansijski plan Službe za 2011. godinu, a Skupština kantona je Zaključkom od 31.03.2011. godine dala saglasnost na Finansijski plan.

Finansijski plan za 2011. godinu nije donesen do 31.12.2010. godine, pa je direktor Službe 21.12.2010. godine donio Odluku o privremenom finansiranju za period 01.01-31.03.2011. godine.

Prema izjavi odgovorne osobe, Služba nije sačinila Dokument okvirnog budžeta (DOB) za period 2011-2013. godina, što je bila u obavezi, u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH.

Dana 07.07.2011. godine Upravni odbor Službe usvojio je Izmjene i dopune Finansijskog plana-Rebalans za 2011. godinu kojim su uvećani ukupni prihodi i primici, rashodi i izdaci za 1.808.626 KM, pa su ukupni prihodi i primici, rashodi i izdaci planirani ujednačeno u iznosu od 13.773.460 KM. Na Rebalans plana Skupština Kantona dala je saglasnost 30.12.2011. godine

Administrativni troškovi Službe planirani su u iznosu od 2.243.788 KM, što je učešće od 16,29% u ukupno planiranim rashodima Službe.

Na poziciji tekućih transfera planirana su sredstva u iznosu od 11.514.672 KM i isti čine 83,60% planiranih rashoda.

Tekuću rezervu za hitne i nepredviđene izdatke Služba je planirala u iznosu od 15.000 KM, a koja nije utrošena u 2011. godini.

Finansijskim planom Služba je planirala izdatke za nabavku stalnih sredstava u iznosu od 380.000 KM (od čega 285.000 KM za adaptaciju prostorija Službe i pratećih biroa, garaže za službeno vozilo i 95.000 KM za nabavku opreme), ali nije sačinila detaljan Plan nabavki stalnih sredstava, što je bila obaveza u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH. Rebalansom su sredstva za nabavku stalnih sredstava umanjena u cijelosti iz razloga što je za period januar-juni Služba ostvarila višak rashoda nad приходima, pa je odlučila planirana sredstva za nabavku stalnih sredstava usmjeriti na finansiranje tekućih rashoda.

Odlukom Upravnog odbora od 29.02.2011. godine usvojen je Godišnji obračun Službe za period 01.01.2011.-31.12.2011. godine. Uvidom u finansijski izvještaj (GIB) konstatovano je da u istom nije iskazan finansijski rezultat, niti je sačinjeno obrazloženje ostvarenog finansijskog rezultata.

Uvidom u finansijske izvještaje „Godišnji iskaz o izvršenju budžeta“ (GIB) i „Račun prihoda i rashoda“ prihodi po osnovu tekućih potpora drugih nivoa vlasti, iskazani su manje za 4.292.705 KM, jer nisu pravilno preuzeti podaci iz Analitičkog bruto bilansa Službe za 2011. godinu. U ovim finansijskim izvještajima ukupno ostvareni prihodi su trebali biti iskazani u iznosu od 11.861.008 KM, koliko su iskazani u Analitičkom bruto bilansu. Takođe smo konstatovali da finansijski izvještaj

“Iskaz o novčanim tokovima“ nije pravilno popunjen, jer su podaci iskazani u hiljadama (000), iako su trebali biti iskazani u KM.

Kako greške nisu ranije uočene, Služba se, nakon obavljene revizije, obratila AFIP-u sa zahtjevom za izmjenu obrazaca „Godišnji iskaz o izvršenju budžeta“ i „Iskaz o novčanim tokovima“ za period 01.01.-31.12.2011. godine, koji je prihvaćen i ovjeren od strane AFIP-a dana 10.08.2012. godine. Izmjenjeni finansijski izvještaji su naknadno dostavljeni uz očitovanje na Nacrt Izvještaja. Istovremeno nije izvršena ispravka u obrascu „Račun prihoda i rashoda“ u kojem su takođe nepravilno preuzeti podaci sa pozicije tekućih potpora drugih nivoa vlasti iz knjigovodstvene evidencije. **Zbog navedenog se nismo uvjerali da se posvećuje dužna pažnja kontroli unosa podataka u finansijske izvještaje prije predaje istih AFIP-u i drugim relevantnim institucijama, a što je obaveza, kako bi finansijski izvještaji bili iskazani istinito i fer.**

Rashodi i izdaci Službe za 2011. godinu su ostvareni u iznosu od 13.723.648 KM. Služba je za 2011. godinu ostvarila višak rashoda nad prihodima u iznosu od 1.862.640 KM, koji nije iskazan u finansijskom izvještaju „Godišnji iskaz o izvršenju budžeta“, ali je iskazan u finansijskom izvještaju „Račun prihoda i rashoda“ i isti je iskazan u knjigovodstvenim evidencijama.

Odluku o pokriću viška rashoda nad prihodima Upravni odbor Službe nije donio po usvajanju finansijskih izvještaja, ali se prema izjavi odgovorne osobe, očekuje potpora Federalnog zavoda za zapošljavanje, jer je Služba utrošila svoja sredstva za isplatu naknade demobilisanim borcima, zbog čega je ostvarila deficit.

Rashodi Stručne službe ostvareni su u iznosu od 2.216.259 KM i u odnosu na plan manje su ostvareni za 1,23% ili za 27.528 KM. Na poziciji Izdataka za materijal i usluge iskazana su prekoračenja u odnosu na plan kod izdataka za energiju u iznosu od 8.356 KM ili za 16%, nabavke materijala u iznosu od 5.029 KM ili za 7,4% i ugovorenih usluga u iznosu od 6.440 KM, što je u suprotnosti sa Zakonom o budžetima u FBiH.

Izdaci za pružanje materijalno socijalne sigurnosti nezaposlenim osobama ostvareni su u iznos od 10.231.170 KM i u odnosu na plan više su ostvareni za 31.529 KM ili za 0,31%.

Dana 21.05.2012. godine Upravni odbor Službe usvojio je Izvještaj o radu Službe za 2011. godinu, u čijem sastavu je Finansijski izvještaj Službe. Izvještaj o radu je dostavljen resornom ministarstvu na razmatranje, a 04.07.2012. godine isti je dostavljen ovom Ministarstvu sa ispravkama tehničkih grešaka, sa obrazloženjem da je do kašnjenja došlo zbog objektivnih okolnosti.

Sačiniti i dostavljati Dokument okvirnog budžeta za fiskalnu i najmanje dvije naredne godine u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH,

Sačiniti Plan nabavke stalnih sredstava, te osigurati njegovo usvajanje uz Finansijski plan Službe, u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH,

Osigurati donošenje Odluke o korištenju akumuliranog viška prihoda nad rashodima, kao i Odluke o pokriću deficita od strane Upravnog odbora, u ovisnosti o ostvarenom finansijskom rezultatu,

Osigurati izvršenje Finansijskog plana za planirane namjene i to do visine utvrđene u njegovom Posebnom dijelu.

3.4 Prihodi i primici

U 2011. godini Služba je ostvarila prihode i primitke u iznosu od 11.871.068 KM i u odnosu na plan manje su ostvareni za 1.902.392 KM ili 13,81%. U strukturi prihoda i primitaka, na prihode se odnosi 11.861.008 KM, a na primitke po osnovu otplata datih zajmova 10.060 KM. Od ukupno ostvarenih prihoda, prihodi od doprinosa za osiguranje od nezaposlenosti su ostvareni u iznosu od 6.232.019 KM, neporezni prihodi 63.702 KM i tekuće potpore 5.565.287 KM. U finansijskim izvještajima (GIB i Račun prihoda i rashoda) manje su iskazani prihodi od drugih nivoa vlasti jer su pogrešno preuzeti podaci iz Analitičkog bruto bilansa, a u GIB-u nije iskazan višak rashoda nad prihodima. Naknadno je izvršena ispravka obrasca „Godišnji iskaz o izvršenju budžeta“ za period 01.01.-31.12.2011. godine, ali ne i obrasca „Račun prihoda i rashoda“, a što je objašnjeno u Tački 3.3. Izvještaja.

Prihodi od doprinosa –Doprinosi za osiguranje od nezaposlenosti se uplaćuju po stopi propisanoj Zakonom o doprinosima u visini od 2% na bruto plaće i usmjeravaju se u visini od 30% na depozitni račun Federalnog zavoda za zapošljavanje i 70% na depozitne račune kantonalnih službi za zapošljavanje. Uplata doprinosa se vrši na depozitni račun Službe otvoren kod poslovne banke, koji se prazni na transakcijski račun Službe.

Neporezni prihodi – U strukturi neporeznih prihoda na prihode od poduzetničke aktivnosti i imovine (prihodi od iznajmljivanja poslovnih prostora, kamata, povrata novčanih naknada iz ranijih godina) se odnosi 3.356 KM, na prihode od izdavanja radnih dozvola 13.270 KM i prihode od pružanja usluga Centra za stručno usavršavanje i edukaciju 47.076 KM.

Prihodi po osnovu primljenih grantova, ostvareni su u iznosu od 5.565.287 KM i u odnosu na plan manje su ostvareni za 1.728.935 KM ili 23,70%. Navedene doznake se odnose na doznake iz Budžeta Federacije za isplatu naknada demobilisanim borcima za IX, X, XI i XII mjesec 2009. godine u iznosu od 1.302.210 KM, Federalnog zavoda za zapošljavanje 4.306.765 KM (za materijalno socijalnu sigurnost nezaposlenih osoba za april i maj 2008. godine i period septembar-decembar 2009. godine).

Uvidom u dokumentaciju utvrđeno je da je izvršeno nepravilno knjiženje povrata sredstava Kantonu po Zaključku Vlade USK od 14.07.2011. godine u iznosu od 39.688 KM, storniranjem prihoda za navedeni iznos, iako je Služba dobila novčana sredstva za isplatu naknade demobilisanim borcima u 2010. godini. **Smatramo da je u 2010. godini, Služba, primljena sredstva od Kantona trebala knjigovodstveno evidentirati na poziciji razgraničenja (prihoda i rashoda), a kod isplate naknada oprihodovati iznos koji je isplaćen, uz istovremeno knjiženje obaveza i rashoda po osnovu isplate, kako je to propisano Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH. Neisplaćeni dio novčane naknade iskazan na poziciji razgraničenja, je trebalo stornirati sa povratom sredstava. Takođe smo utvrdili da se iskazani iznos prihoda po osnovu tekućih potpora drugih nivoa vlasti u finansijskim izvještajima ne slaže sa iskazanim u Analitičkom bruto bilansu za navedeni iznos.**

Zbog navedenog smatramo da su u finansijskim izvještajima nerealno iskazani (umanjeni) prihodi Službe za 2011. godinu za navedeni iznos.

Osigurati pravilno preuzimanje podataka iz knjigovodstvenih evidencija kod izrade finansijskih izvještaja, kako bi podaci u istim bili iskazani istinito i fer,

Osigurati pravilno knjigovodstveno evidentiranje prihoda po osnovu primljenih tekućih potpora, kao i povrata istih, u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

3.5 Tekući rashodi

U 2011. godini Služba je ostvarila rashode i izdatke u ukupnom iznosu od 13.723.648 KM i u odnosu na plan manje su ostvareni za 49.812 KM. U 2011. godini Služba nije imala kapitalnih izdataka, te ukupno iskazani rashodi predstavljaju ukupno ostvarene tekuće rashode.

U strukturi rashoda na administrativne troškove Službe se odnosi 2.216.259 KM, a na rashode za nezaposlene 11.507.389 KM. Administrativni troškovi Službe učestvuju u ukupnim troškovima sa 16,15% i u odnosu na plan ostvareni su manje za 189.912 KM ili za 7,54%. Iako je evidentno smanjenje administrativnih troškova Službe u odnosu na plan, na pojedinim stavkama su konstatovana prekoračenja u odnosu na plan i to na poziciji izdataka za električnu energiju za 5.029 KM ili za 7,40% i poziciji ugovorenih usluga za 6.440 KM ili za 7,81%. **Kako Finansijskim planom nisu detaljno planirane stavke ugovorenih usluga nismo mogli utvrditi na kojoj je evidentno prekoračenje.**

3.5.1 Bruto plaće i naknade zaposlenih

Bruto plaće i naknade zaposlenih, u 2011. godini, su ostvarene u iznosu od 1.716.160 KM i u odnosu na plan manje su ostvarene za 188.416 KM ili za 9,89%. Od ukupno iskazanog iznosa na bruto plaće se odnosi 1.448.244 KM, koje su ostvarene manje u odnosu na plan za 17.923 KM ili za 1,22%, a na naknade zaposlenih 267.915 KM, koje su ostvarene manje u odnosu na plan za 17.112 KM ili za 6,0%. Prosječno obračunata i isplaćena neto plaća zaposlenih u Službi za 2011. godinu iznosila je 1.335 KM. Najviša isplaćena plaća u Službi za avgust 2011. godine, iznosila je 3.096 KM, a najniža 566 KM.

Bruto plaće - Obračun plaća zaposlenih u Službi je definisan Pravilnikom o radu, Pravilnikom o plaćama i drugim naknadama, Pravilnikom o osnovama unutrašnje organizacije i Pravilnikom o sistematizaciji radnih mjesta i ostalim propisima koji regulišu obaveze iz i na plaću, a na osnovu evidencije o prisutnosti na poslu koje dostavljaju rukovodioci odjeljenja i šefovi biroa. Pravilnikom o finansijskom poslovanju je regulisano da se obračun plaća i ostalih ličnih primanja vrši početkom tekućeg mjeseca za prethodni mjesec u skladu sa raspoloživim sredstvima. Istovremeno sa obračunom plaća vrši se i obračun naknade za topli obrok i prevoz na posao i sa posla.

Uvidom u prezentiranu dokumentaciju utvrdili smo slijedeće nepravilnosti:

- U periodu od januara do oktobra 2011. godine (do prijevremenog razrješenja direktora 20.10.2011. godine) izvršene su isplate plaća direktoru Službe po koeficijentu od 5,5, na osnovu Prijedloga Stručnog vijeća Službe (savjetodavni organ direktora u skladu sa Statutom Službe) od 19.07.2010. godine, koje nema broj protokola, a kojim je koeficijent za plaću direktora uvećan sa 4,5 na 5,5 odnosno za 22,22%. **Za navedeno uvećanje nije donesena odluka Upravnog odbora, a što je bila obaveza, u skladu sa članom 2. Pravilnika o plaćama, kojim je regulisano da koeficijent za utvrđivanje plaće direktora određuje Upravni odbor, zbog čega ne možemo potvrditi pravilnost i opravdanost obračuna i isplate plaće direktora Službe na navedeni način,**
- Pravilnikom o plaćama i drugim naknadama, regulisano je da se osnovna plaća može korigovati na osnovu ostvarenih rezultata rada u obračunskom periodu za $\pm 15\%$. U periodu januar oktobar 2011. godine, vršena je isplata stimulacije određenom broju zaposlenika, kojom se uvećavala plaća u rasponu od 5-20% svaki mjesec, na osnovu rješenja direktora koje nema datum i broj protokola, a u kojima se navodio spisak zaposlenika sa pripadajućim procentom uvećanja plaće,
- Odlukama direktora od 16.03.2011. godine, koje su protokolisane, uvećana je plaća za mart 2011. godine za 15% za četiri zaposlenika, od kojih je za dva zaposlenika prethodno uvećana plaća za 15% i 20% na prethodno opisan način, što znači da im je ukupno uvećanje plaće za mart 2011. godine bilo 30% odnosno 35%.

Uvećanje plaće na prethodno opisane načine, vršilo se kroz uvećanje koeficijenata, što nije u skladu sa Pravilnikom o plaćama i drugim naknadama kojim je regulisan način utvrđivanja koeficijenata zaposlenih. Pored navedenog smatramo da se stimulacije nisu mogle isplaćivati u procentu većem od 15%, zavisno od obima posla, kako je to propisano navedenim Pravilnikom. U Rješenjima se ne navodi decidno po kom osnovu se vrši uvećanje plaće. Napominjemo da se stimulacija isplaćivala i u vrijeme korištenja godišnjeg odmora i porodijskog odsustva. Iz prezentirane dokumentacije je utvrđeno da su isti zaposlenici dobijali stimulaciju svaki mjesec, što ukazuje na neophodnost preispitivanja postojeće organizacije i rasporeda poslova i radnih zadataka. Na navedene nepravilnosti smo ukazivali i u prethodnoj reviziji ali nisu poduzete nikakve aktivnosti kako bi se ove nepravilnosti otklonile,

- Program za obračun plaća ima određene manjkavosti, jer u platnim listama zaposlenika nisu iskazani sati za redovan rad, godišnji odmor, plaćeno odustvo, bolovanje i dr. elementi koji su neophodni,
- Prema službenoj zabilješci koja nam je dostavljena od strane Odjeljenja za opšte i pravne poslove, za 5 (pet) zaposlenika, Ugovore o radu je sačinila neovlaštena osoba po nalogu direktora, koja nije imala pismeno ovlaštenje odnosno nalog za postupanje, niti je to u opisu njenih poslova, propisanih Pravilnikom o sistematizaciji radnih mjesta. Prema navedenom Pravilniku izrada Ugovora o radu je u nadležnosti Odjeljenja za opšte i pravne poslove,
- Uvidom u dosjee zaposlenika Službe, utvrđeno je da za jednog zaposlenika nije uopšte formiran dosje. Prema službenoj zabilješci, za navedenog zaposlenika Ugovor o radu na određeno vrijeme za obavljanje poslova referent-ekonom-dostavljač PTT u Odjeljenju za ekonomske poslove, sačinila je takođe neovlaštena osoba, a prema izjavi iste, na lični usmeni zahtjev direktora Službe i ovaj Ugovor se nalazio u Odjeljenju za ekonomske poslove, gdje je navedeni zaposlenik i bio raspoređen, zbog čega dosje nije ni formiran. Prema izjavi više zaposlenika, novoprimitljeni zaposlenik nije ni dolazio na posao, a vodio se na radu i dobio je plaću za decembar 2010. i januar 2011. godine, nakon čega se s istim zaključuje Ugovor o djelu dana 17.02.2011. godine, za

obavljanje poslova organiziranja i nadzora instruktora za građevinska zanimanja. **Za navedene propuste nije utvrđena odgovornost zaposlenih niti menadžmenta Službe,**

- Dosjei zaposlenih, nisu kompletirani, jer pojedini ne sadrže ugovore o radu, rješenja o povećanju plaće, a za jednog zaposlenika nije ni formiran dosje, jer ugovor o radu nije sačinjen u Odjeljenju za opšte i pravne poslove već u Odjeljenju za ekonomske poslove.

Zbog navedenog ne možemo potvrditi opravdanost isplata stimulacija zaposlenicima, kao i isplate plaća direktoru Službe sa uvećanim koeficijentom u navedenom periodu, jer iste nisu izvršene u skladu sa internim aktima Službe i na osnovu validne dokumentacije.

Posebno napominjemo da su propusti koji se odnose na isplatu stimulacija, programa obračuna plaća i formiranja dosjea bili evidentni i u prethodnoj reviziji (u 2005. godini) i do danas nisu otklonjeni.

Naknade zaposlenih u 2011. godini su isplaćene su u ukupnom iznosu od 267.915 KM i u odnosu na plan manje su ostvarene za 17.112 KM.

Naknade zaposlenih se odnose na: naknade za topli obrok 184.121 KM (isplaćen za prva četiri mjeseca 2011. godine u iznosu od 14 KM, a za ostale mjesece do kraja 2011. godine 15 KM za dane provedene na radu), naknade prevoza na posao i s posla 18.692 KM, regres za godišnji odmor 51.300 KM (900 KM po zaposleniku), otpremnine zbog odlaska u penziju 5.093 KM, (u visini tri mjesecne plaće ostvarene u Federaciji prema posljednjem objavljenom podatku Federalnog zavoda za statistiku ili u visini tri obračunate i isplaćene plaće zaposlenika, ako je to za zaposlenika povoljnije), pomoć u slučaju smrti ili teže invalidnosti 8.709 KM (u visini tri prosječne neto plaće ostvarene u Federaciji prema posljednjem objavljenom podatku Federalnog zavoda za statistiku za slučaj smrti zaposlenika, u slučaju smrti užeg člana porodice dvije plaće, a u slučaju teže bolesti zaposlenika ili člana porodice u visini jedne plaće).

Isplata **regresa** za godišnji odmor je izvršena 30.04.2011. godine u ukupnom iznosu 51.300 KM (900 KM po zaposleniku) i isplaćen je na osnovu Odluke direktora od 29.04.2011. godine o visini naknade za regres u 2011. godini. Članom 21. Pravilnika o radu propisano je da zaposleniku pripada pravo na regres u visini do 70% neto plaće svih zaposlenih ostvarene u Službi u mjesecu koji prethodi isplati regresa ili u visini 70% njegove plaće ako je to za zaposlenika povoljnije. **Imajući u vidu da je Služba potpisnica granskog kolektivnog ugovora za službenike organa uprave i sudske vlasti, mišljenja smo da je Pravilnikom o radu isplata regresa trebala biti regulisana na način definisan granskim kolektivnom ugovorom, odnosno najmanje u visini od 70% njegove plaće ili najmanje u visini prosječne plaće isplaćene u Federaciji za prethodna tri mjeseca prije donošenja odluke o regresu, ako je to za službenika povoljnije, te shodno tome izvršiti i isplatu.**

Obračun i isplatu plaća i stimulacija zaposlenicima vršiti na osnovu odluka ili rješenja koje će donijeti ovlaštene osobe u skladu sa Statutom Službe, te preispitati osnovanost izvršenih isplata za koje nema validnog dokumenta,

Pravilnik o radu Službe, u dijelu visine naknade za regres uskladiti sa visinom regulisanom granskim kolektivnom ugovorom, imajući u vidu da je Služba potpisnik navedenog kolektivnog ugovora,

Osigurati da ugovore o radu sačinjavaju zaposlenici kojima je to u opisu poslova, te kompletirati dokumentaciju u dosjeima zaposlenih u Službi.

3.5.2 Izdaci za materijal i usluge

Na poziciji izdataka za materijal i usluge iskazani su rashodi u iznosu od 347.368 KM i u odnosu na plan manje su iskazani za 8.156 KM ili za 2,41%, a što je u suprotnosti sa Zakonom o budžetima u FBiH. U strukturi izdataka na: putne troškove se odnosi 25.626 KM, električnu energiju 60.441 KM, komunalne usluge 49.725 KM (od čega se na troškove korištenja fiksnih i mobilnih telefona i interneta odnosi 21.790 KM), nabavku materijala 73.048 KM, usluge prevoza i goriva 14.406 KM, tekuće održavanje 19.606 KM, usluge osiguranja, bankarske usluge i usluge platnog prometa 15.533 KM i ugovorene usluge 88.984 KM. **Uvidom u planiranje navedenih izdataka, konstatovano je da Služba ne vrši planiranje izdataka po svim kategorijama, podkategorijama i stavkama kako je to propisano Zakonom o budžetima u FBiH.**

Izdaci za PTT troškove - Odlukom direktora o ovlaštenju korištenja službenog mobilnog telefona regulisano je pravo na korištenje službenih mobilnih telefona rukovodiocima Odjeljenja za posredovanje u zapošljavanju i ITR (120 KM) i rukovodiocu Odjeljenja za ekonomske poslove (100 KM), a Odlukom Upravnog odbora iz 2008. godine odobreno je korištenje mobitela direktoru u maksimalnom iznosu od 200 KM i rukovodiocu Odsjeka za posredovanje u zapošljavanju i ispitivanje tržišta rada u maksimalnom iznosu od 50 KM. Osim definisanja limita, navedenim odlukama nije regulisan način korištenja službenih mobilnih telefona, kao i obaveza naplate prekoračenog propisanog i dozvoljenog limita, od zaposlenika obustavom na plaću. **Uvidom u dokumentaciju, utvrdili smo da se prekoračenje dozvoljenog limita ne naplaćuje od zaposlenika koji imaju pravo korištenja mobilnih telefona, već Služba snosi troškove u cijelosti.**

Internim aktom propisati način korištenja mobilnih telefona, kao i obavezu naplate prekoračenog iznosa dozvoljenog limita.

Izdaci za ugovorene usluge – U strukturi ugovorenih usluga, obuhvaćenih uzorkom, na usluge reprezentacije se odnosi 12.865 KM, naknade po osnovu Ugovora o djelu 23.230 KM (od čega se na naknadu članovima Upravnog odbora odnosi 7.980 KM, a na ostale Ugovore o djelu 15.250 KM, izdatke po osnovu Ugovora o privremenim i povremenim poslovima 7.950 KM i izdatke po osnovu sudskih sporova 10.825 KM.

Naknade po osnovu Ugovora o djelu – Uvidom u dokumentaciju utvrđeno je da je 14.06.2011. godine, direktor zaključio Ugovor o djelu sa zaposlenikom za obavljanje poslova, koji su definisani Pravilnikom o sistematizaciji radnih mjesta u okviru poslova stručnog saradnika za informacione sisteme. Vrijednost Ugovora je 2.000 KM kojim je regulisano da je izvršitelj posla u obavezi otpočeti poslove 14.06.2011. godine, a iste okončati najkasnije sa 31.12.2011. godine. Uvidom u dokumentaciju utvrđeno je da je **isplata po Ugovoru izvršena narednog dana po zaključenju Ugovora, tj. 15.06.2011. godine, iako posao nije ni otpočeo. Napominjemo da je navedenom zaposleniku u isto vrijeme vršena isplata stimulacije u iznosu od 20% na plaću, što je upitno, jer je članom 5. Ugovora o djelu omogućeno obavljanje poslova u radno vrijeme.** U toku revizije nije prezentiran Izvještaj o izvršenim poslovima, na osnovu kojeg se trebala izvršiti isplata po osnovu Ugovora o djelu. Isti je dostavljen naknadno uz Komentar na Nacrt izvještaja o izvršenoj reviziji.

Na osnovu prezentirane dokumentacije konstatovano je da je direktor zaključio i Ugovor o djelu sa fizičkim licem 17.02.2011. godine, u vrijednosti od 2.000 KM, koji je bio zaposlenik Službe u Odjeljenju za ekonomske poslove u decembru 2010. i januaru 2011. godine, o čemu smo napisali u Tački 3.3.1.–Bruto plaće i naknade. Navedeno lice je diplomirani inženjer građevine i Ugovorom je bio angažovan na poslovima organiziranja i nadzora instruktora za građevinska zanimanja u Centru za obuku, koji je organizacioni dio Službe. Iako je Ugovorom bilo definisano da je isti dužan okončati poslove najkasnije do 16.04.2011. godine, isplata po Ugovoru je izvršena 4 (četiri) dana nakon zaključenja Ugovora, tj. 21.02.2011. godine. Dana 15.06.2011. godine zaključen je novi Ugovor o djelu u vrijednosti od 1.500 KM za iste poslove, po kojem je izvršitelj usluga trebao završiti poslove do 15.08.2011. godine, a isplata je izvršena dan nakon zaključenja Ugovora, tj. 16.06.2011. godine, a za izvršene poslove ni u jednom slučaju nije sačinjen i dostavljen Izvještaj o izvršenim poslovima.

Dana 03.08.2011. godine zaključen je Ugovor o privremenim i povremenim poslovima sa zaposlenikom Službe za obavljanje poslova portira u periodu od 01.08.2011. godine do 30.09.2011. godine, u vrijednosti od 1.500 KM. Prethodno je sa istom osobom, tri puta zaključen Ugovor o radu na određeno vrijeme (2 mjeseca je bio razmak između zaključenih ugovora) u kojem nije navedeno vrijeme na koje se osoba prima. Prvi put je osoba primljena na poslove fizičkog obezbjeđenja, drugi put na poslove referenta ekonoma-dostavljača PTT-a u Odjeljenju za ekonomske poslove, a treći put na poslove referenta za obradu podataka, statistiku i MPA pri Birou rada Bihać.

Zbog svega navedenog, ne možemo potvrditi regularnost zaključenih navedenih ugovora, kao i isplate po istim.

Izdaci za naknadu članovima Upravnog odbora - Vlada Unsko-sanskog kantona je 13.06.2011 godine donijela Rješenje o imenovanju Upravnog odbora. Isplata nakande se vršila u iznosu od 240 KM predsjedniku Upravnog odbora, 200 KM članovima a 100 KM sekretaru Upravnog odbora. **Uvidom u dokumentaciju utvrđeno je da sa članovima Upravnog odbora nije zaključen Ugovor o angažovanju.**

Utvrđiti opravdanost zaključivanja Ugovora o djelu i Ugovora o privremenim i povremenim poslovima sa zaposlenicima i fizičkim osobama koji su definisani opisom poslova u Pravilniku o sistematizaciji radnih mjesta, kao i opravdanost isplata po zaključenim ugovorima,

Zaključiti Ugovore o angažovanju sa članovima Upravnog odbora.

3.5.3 Tekući transferi

U 2011. godini na poziciji tekućih transfera Služba je iskazala rashode u iznosu od 11.511.388 KM i ostvareni su u okviru plana.

U strukturi tekućih transfera Služba je iskazala transfere za pružanje materijalno socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba u iznosu od 10.231.170 KM i transfere za realizaciju podsticajnih mjera aktivne politike zapošljavanja u iznosu od 1.280.219 KM.

a) Materijalno socijalna sigurnost nezaposlenih osoba

Transferi za pružanje materijalno socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba iskazani su u iznosu od 10.231.170 KM i u odnosu na plan ostvareni su više za 31.529 KM. U ovom iznosu sadržane su izdaci za redovne novčane naknade nezaposlenim osobama u iznosu od 3.278.530 KM, izdaci za novčanu naknadu nezaposlenim demobilisanim borcima 5.120.866 KM, izdaci za zdravstveno osiguranje nezaposlenih osoba 1.770.057 KM, izdaci za penzijsko-invalidsko osiguranje-otkup staža 49.917 KM, izdaci za penzijsko-invalidsko osiguranje-otkup staža za slučaj stečaja 10.579 KM i ostali transferi u ukupnom iznosu od 1.120 KM koji se odnose na novčanu pomoć nezaposlenoj osobi, transfer odbojkaškom klubu Bihać i samostalnom sindikatu Službe za zapošljavanje USK. Isplata jednokratne novčane pomoći odbojkaškom klubu i samostalnom sindikatu Službe evidentirana je na poziciji tekućih transfera pojedincima. **Navedeni izdatak Služba je trebala evidentirati na poziciji tekućih transfera neprofitnim organizacijama.**

Izdaci za redovnu novčanu naknadu nezaposlenim osobama iskazani su u iznosu od 3.278.530 KM, i u odnosu na plan više su ostvareni za 10.339 KM. Novčanu naknadu nezaposlenim osobama Služba je priznavala u skladu sa Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba, u visini 40% prosječne neto plaće isplaćene u Federaciji BiH u posljednja tri mjeseca prije prestanka radnog odnosa nezaposlene osobe za period od 3-24 mjeseca u zavisnosti od perioda provedenog na radu prije prestanka radnog odnosa. Uvidom u dokumentaciju, utvrđeno je da je Služba, Rješenje o pravu na novčanu naknadu, izdavala na osnovu podnesenog zahtjeva za utvrđivanje prava na novčanu naknadu, uz prilaganje propisane dokumentacije. Po isteku prava na novčanu naknadu, Služba je sačinjavala Rješenja o prestanku prava na novčanu naknadu, na osnovu Izvještaja o prestanku prava na redovnu novčanu naknadu nadležnog općinskog biroa rada.

Prema prezentiranom Pregledu sudskih sporova od 05.12.2011. godine, utvrđeno je da je 50 nezaposlenih osoba tužilo Službu po osnovu isplaćene novčane naknade u umanjenom iznosu. Od ovog broja, za 10 tužbi je okončan postupak, 25 tužbi je na Kantonalnom sudu, a za 15 tužbi ročište je u pripremi. Od ukupnog iznosa od 35.000 KM koliko potražuju tužitelji, Služba je platila 6.900 KM. **Kako Služba nije Finansijski plan razradila po analitičkim kontima, nismo se mogli uvjeriti da li je za isplate po sudskim presudama planirala sredstva.**

Izdaci za novčanu naknadu nezaposlenim demobilisanim borcima iskazani su u iznosu od 5.120.866 KM. Pravo na novčanu naknadu Služba je priznavala demobilisanim borcima Rješenjem u visini 25% od prosječne plaće u Federaciji iz prethodne godine na osnovu Zakona o pravima demobilisanih boraca i članova njihovih porodica iz 2006. godine. Zakonom o izmjenama i dopunama zakona o pravima demobilisanih boraca i članova njihovih porodica iz 2008. godine novčana sredstva za isplatu novčanih naknada osiguravaju kantonalne službe za zapošljavanje u visini 50% svojih ukupnih prihoda od doprinosa za osiguranje od nezaposlenosti, a razliku potrebnih sredstava osiguravaju Federacija i Kanton. Navedeni Zakon je prestao važiti od 01.05.2010. godine. Korisnicima koji su ostvarili pravo na novčanu naknadu utvrđeno je da će se isplate vršiti zaključno sa 30.04.2010. godine. Neisplaćene naknade koje su obračunate na osnovu rješenja koja su izdata do stupanja na snagu ovog Zakona ostaju kao obaveza organa propisanih ovim zakonom.

Uvidom u određena Rješenja, Služba je iste izdavala na osnovu podnesenog zahtjeva za ostvarivanje prava na novčanu naknadu uz prilaganje uvjerenja Ministarstva odbrane o dužini trajanja učešća u oružanim snagama, uvjerenja Kantonalnog ministarstva za pitanje boraca i ratnih vojnih invalida i uvjerenja Centra za

socijalni rad da osoba ne ostvaruje stalnu socijalnu pomoć, naknadu kao civilna žrtva rata i kao ne ratni invalid.

U 2011. godini isplaćena je naknada za mjesec april i maj 2008. godine i septembar, oktobar, novembar i decembar 2009. godine. Naknada za juni 2008. godine u iznosu od 840.861 KM nije isplaćena u 2011. godini, već u u 2012. godini.

Za isplatu novčane naknade demobilisanim borcima, Federalno ministarstvo za pitanje boraca i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata doznačilo je iznos od 1.302.210 KM, Federalni zavod za zapošljavanje 2.841.072 KM, dok je Služba izdvojila 977.584 KM iz vlastitih sredstava.

Prema prezentiranom pregledu sudskih sporova od 05.12.2011. godine 141 demobilisani branilac je podnio tužbu po osnovu neisplaćene novčane naknade. Žalbe se vode na Kantonalnom sudu, a ukupna potraživanja iznose 124.547 KM.

Izdaci za zdravstveno osiguranje nezaposlenih osoba iskazani su u iznosu od 1.770.056 KM i u odnosu na plan više su ostvareni za 21.309 KM. Pravo na zdravstveno osiguranje Služba je nezaposlenim osobama priznavala u skladu sa Odlukom Skupštine Unsko-sanskog kantona o izmjeni odluke o osnovicama i stopama doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje koja se primjenjuje od 20.03.2009. godine. Osnovica doprinosa za zdravstveno osiguranje iznosi 40% prosječne mjesečne bruto plaće zaposlenih na teritoriju Federacije BiH prema posljednjem objavljenom podatku Federalnog zavoda za statistiku, a stopa doprinosa koja se računa na osnovicu iznosi 1,25%. Broj korisnika zdravstvenog osiguranja, Služba utvrđuje na osnovu evidencija o nezaposlenim osobama, prijavljenim u općinskim biroima rada, koji se svakog mjeseca objavljuje u Biltenu Službe za zapošljavanje USK.

Za period septembar-decembar 2011. godine, obaveze za zdravstveno osiguranje nezaposlenih osoba u iznosu od 553.334 KM nisu izmirene prema kantonalnom Zavodu zdravstvenog osiguranja, jer je Služba sredstva usmjerila za isplatu naknade nezaposlenim demobilisanim borcima. Takođe je konsatovano da nisu izmirene obaveze prema Zavodu zdravstvenog osiguranja i reosiguranja FBiH za 2011. godinu, kao ni za prethodne godine. Ukupan dug prema Federalnom zavodu je 1.907.200 KM, od čega se na dug iz ranijih godina odnosi 1.773.186 KM, a na dug iz 2011. godine 134.014 KM.

Izdaci za penzijsko-invalidsko osiguranje nezaposlenih osoba su ostavreni u iznosu od 60.496 KM. Pravo na penzijsko-invalidsko osiguranje priznavalo se po osnovu člana 31. Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba i po osnovu Programa mjera Vlade FBiH za socijalno zbrinjavanje zaposlenika koji su u procesu stečaja, likvidacije, restrukturiranja i privatizacije preduzeća ostali ili ostaju bez posla. U skladu sa članom 31. Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba nezaposlenoj osobi kojoj nedostaju do 3 godine penzijskog staža do sticanja uslova za starosnu penziju osigurana je uplata doprinosa za penzijsko-invalidsko osiguranje u iznosu od 49.917 KM. U 2011. godini, za 16 osoba utvrđeno je pravo na uplatu ove vrste doprinosa.

Po osnovu Programa mjera za socijalno zbrinjavanje zaposlenika koji su u procesu stečaja, likvidacije, restrukturiranja i privatizacije preduzeća ostali ili ostaju bez posla, sredstva za uvezivanje staža osiguranja uplaćena su za 10 nezaposlenih osoba koje su stekle uslove za penzionisanje u iznosu od 10.579 KM.

b) Aktivna politika zapošljavanja

Transferi za realizaciju podsticajnih mjera aktivne politike zapošljavanja ostvareni su u iznosu od 1.280.219 KM i u odnosu na plan manje su ostvareni za 34.811 KM ili za 2,64 %.

U obrascu Godišnji iskaz o izvršenju budžeta (GIB) za 2011. godinu, Služba je iskazala izdatak za aktivnu politiku zapošljavanja manje za 4.000 KM. U postupku ostvarivanja prava i obaveza po osnovu nezaposlenosti i drugih pitanja vezano za zapošljavanje primjenjuju se odredbe Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba.

Mjere aktivne politike zapošljavanja Služba je u 2011. godini provela u saradnji sa Federalnim zavodom za zapošljavanje kojima su se prvenstveno stimulisali poslodavci da zapošljavaju osobe koje teško dolaze do zaposlenja kao i samozapošljavanje nezaposlenih osoba, njihova priprema za tržište rada, dokvalifikacija i prekvalifikacija u skladu sa potrebama tržišta rada. Jedan projekat Služba je provela u saradnji sa PIU SESER-Jedinicom za implementaciju projekata socio-ekonomske podrške, obuke i prezapošljavanja ispred Federalnog ministarstva rada i socijalne politike.

Programi za koje su Javni pozivi raspisani u 2011. godini su: Program zapošljavanja i samozapošljavanja žena (273.400 KM), Program sufinansiranja mladih bez radnog iskustva „400+“ (76.555

KM), Program sufinansiranja samozapošljavanja mladih osoba „Mladi poduzetnik“ (30.800 KM) i Posao za sve (17.800 KM).

Programi koji su započeli u 2010. godini a čija se realizacija nastavila u 2011. godini su: Program zapošljavanja i samozapošljavanja žena (22.400 KM), Program sufinansiranja mladih osoba bez radnog iskustva (202.550 KM), Program sufinansiranja zapošljavanja osoba sa invaliditetom i drugih teže zapošljivih grupa nezaposlenih osoba (25.200 KM), Program obuke, dokvalifikacije i prekvalifikacije (114.547 KM), Informatička obuka (39.420 KM) i Projekat podrške mrežama socijalne sigurnosti i zapošljavanja-SSNESP 2010-2014 (469.346 KM).

Finansiranje navedenih mjera aktivne politike zapošljavanja u 2011. godini vršio je Federalni zavod za zapošljavanje, osim Projekta podrške mrežama socijalne sigurnosti i zapošljavanja-SSNESP 2010-2014 koji je uz učešće Federalnog zavoda za zapošljavanje od 50% finansirao i PIU SESER- Jedinica za implementaciju projekata socio-ekonomske podrške, obuke i prezapošljavanja (PIU SESER) u procentu 50%.

Doznačena sredstva Federalnog zavoda za zapošljavanje, Služba je evidentirala na vanbilansnoj evidenciji sve do momenta utroška, pa je na dan 31.12.2011. godine na vanbilansnoj evidenciji iskazala neutrošena sredstva za programe u iznosu od 351.145 KM. **Shodno navedenom smatramo da je Služba trebala doznačena sredstva evidentirati na bilansnoj poziciji razgraničenih prihoda u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH, a ne u vanbilansnoj evidenciji, jer je bilo izvjesno da će ista biti utrošena za navedene namjene.**

Pravilnikom o finansiranju programa tržišta rada koji je donio Upravni odbor 10.07.2006. godine, regulisano je da sprovođenje postupka javnog oglašavanja i ocjenu prijava i programa tržišta rada vrši Komisija za ocjenu prijava i programa tržišta rada imenovana od Upravnog odbora Službe. Pravilnikom je takođe regulisano da Komisija vrši ocjenu programa uz primjenu utvrđene metodologije i kriterija, sačinjava prijedlog Upravnom odboru koji donosi konačnu odluku o dodjeli sredstava.

Uvidom u dokumentaciju, utvrđeno je da je postupak javnog oglašavanja proveo Federalni zavod za zapošljavanje, dok je direktor Službe formirao komisije koje su izvršile pregled valjanosti dokumentacije, ocjenu sadržaja i kvalitete podnesenih zahtjeva i bodovanje istih, na osnovu kriterija Federalnog zavoda za zapošljavanje koji je i doznačio finansijska sredstva za realizaciju. Komisije su sačinile prijedloge (rang liste) za dodjelu sredstava, **međutim odluke o dodjeli sredstava nisu donesene za Program zapošljavanja i samozapošljavanja žena u 2011. godini i Projekat podrške mrežama socijalne sigurnosti i zapošljavanja-SSNESP 2010-2014.** Ugovore sa korisnicima sredstava zaključio je direktor ispred Službe kojima su uređena međusobna prava, obaveze i odgovornosti.

Uzorkom smo obuhvatili Program zapošljavanja i samozapošljavanja žena u 2011. godini, Program obuke, prekvalifikacije i dokvalifikacije u 2010. godini, Program sufinansiranja mladih osoba bez radnog iskustva u 2010. godini, Program sufinansiranja samozapošljavanja mladih osoba „Mladi poduzetnik“ i Projekat podrške mrežama socijalne sigurnosti i zapošljavanja - SSNESP 2010-2014.

Za **Program zapošljavanja i samozapošljavanja žena** utrošena su sredstva u iznosu od 273.400 KM KM, od čega se na sufinansiranje zapošljavanja odnosi 110.400 KM a na sufinansiranje samozapošljavanja 163.000 KM.

Programom su sufinansirani poslodavci radi zapošljavanja nezaposlenih žena iz ciljine skupine u iznosu od 3.000 KM po osobi, uz obavezu zadržavanja zaposlene osobe u radnom odnosu najmanje 12 mjeseci kao i samozapošljavanje žena u iznosu od 4.000 KM do 5.000 KM (u zavisnosti od djelatnosti) po osobi na ime nabavke sredstava za rad, opreme, repromaterijala kao i za obrtna sredstva za obavljanje registrovane djelatnosti u trajanju od najmanje 12 mjeseci. Ukupno je sufinansirano 86 osoba, od čega 34 osobe kroz samozapošljavanje i 52 osobe kroz zapošljavanje kod 45 poslodavaca.

Prema Izvještaju o monitoringu stručnog saradnika za posredovanje pri zapošljavanju i ispitivanje tržišta rada, do 31.06.2012. godine, 41 poslodavac je uredno implementirao program, od ukupno 45 poslodavaca, dok je 27 osoba kod samozapošljavanja uredno implementiralo program, od ukupno 34 korisnika.

Uvidom u dokumentaciju, u 2012. godini, raskinut je ugovor sa četiri poslodavca. Za tri poslodavca raskinut je ugovor zbog nepravdanja odobrenih sredstava dostavljanjem specifikacija plaća, dok je jedan poslodavac sam zatražio raskid ugovora.

Kod samozapošljavanja, dva ugovora su raskinuta, gdje je jedna samozaposlena osoba zatražila raskid ugovora zbog nemogućnosti obavljanja djelatnosti kojoj je putem sporazumnog raskida ugovora dozvoljeno vraćanje ostatka neopravdanih sredstava u iznosu od 1.000 KM na četiri rate. Za 5 osoba koje neredovno pravdaju sredstva poslana su opomene pred raskid ugovora.

Za **Program obuke, dokvalifikacije i prekvalifikacije** utrošena su sredstva u iznosu od 114.547 KM. Uzorkom je obuhvaćeno sufinansiranje obuke, dokvalifikacije i prekvalifikacije u iznosu do 1.500 KM po osobi u trajanju do tri mjeseca koja se organizuje kod ovlaštene javne ustanove ili drugog ovlaštenog subjekta, ili poslodavca, uz obavezu poslodavca da osobu čija se obuka uspješno završi, zaposli ili već zaposlenu osobu nakon završene obuke zadrži u radnom odnosu u trajanju od najmanje 12 mjeseci. Odlukom direktora i članova Stručnog vijeća Službe od 20.12.2010. godine odobreno je sufinansiranje ukupno 55 osoba, koliko je i planirano, od toga: sufinansiranje 3 osobe uz obavezu poslodavca da osobe čija se obuka uspješno završi i zaposli na period od 12 mjeseci kao i sufinansiranje 52 već zaposlene osobe, uz obavezu da poslodavci iste zadrže u radnom odnosu u trajanju od najmanje 12 mjeseci. Svih 55 osoba je i zaposleno. Jedan poslodavac nije dostavljao mjesečno pravdanje sredstava, pa je podnesen zahtjev za pokretanje tužbe u februaru 2012. godine. Od 3 sufinansirane osobe za koje je poslodavac imao obavezu da iste nakon završene obuke i zaposli na period od 12 mjeseci, po završetku programa 2 osobe su zadržane u radnom odnosu a sa jednom je raskinut ugovor njenom krivicom.

Sufinansirane 52 već zaposlene osobe, za koje je poslodavac imao obavezu da iste zadrži u radnom odnosu u trajanju od najmanje 12 mjeseci, po završetku programa su ostale u radnom odnosu.

Za **Program sufinansiranja mladih osoba bez radnog iskustva** utrošeno je 202.550 KM. Cilj programa je zapošljavanje mladih osoba sa evidencije nezaposlenih u Federaciji BiH bez radnog iskustva starosne dobi do 30 godina. Programom je planirano 77 osoba, a zaposleno 75. Sufinansirane su osobe srednje stručne spreme (SSS-III stepen) u trajanju od šest mjeseci u bruto iznosu od 450 KM mjesečno, osobe srednje stručne spreme (SSS-IV stepen) u trajanju od šest mjeseci u bruto iznosu od 500 KM, osobe više stručne spreme (VŠS) u trajanju od dvanaest mjeseci u bruto iznosu od 550 KM i osobe visoke stručne spreme (VSS) u trajanju od dvanaest mjeseci u bruto iznosu od 600 KM.

Po isteku sufinansiranog perioda od 6 i 12 mjeseci, 70% zaposlenih osoba ostalo je u radnom odnosu kod poslodavaca.

Za **Program "Mladi poduzetnik"** utrošeno je **30.800 KM**. Programom je sufinansirano 11 mladih osoba starosne dobi do 30 godina, koliko je i planirano, koje su na evidenciji nezaposlenih provele najmanje 6 mjeseci prije objave Javnog poziva. Korisnicima programa su odobrena sredstva u iznosu od 7.000 KM s ciljem pokretanja i vođenja malog biznisa u trajanju od najmanje 12 mjeseci. Sufinansirane osobe su prije odobravanja sredstava bile u obavezi završiti obuku iz poduzetništva. Od ukupno 28 zahtjeva koji su zadovoljili kriteriji bodovanja, na prijedlog Komisije koja je sačinila rang listu, Odlukom Upravnog odbora njih 11 je odobreno za realizaciju. Ugovori o sufinansiranju zaključeni su u novembru 2011. godine, pa se realizacija programa nastavlja u 2012. godini.

U cilju praćenja realizacije ugovorenih obaveza po opisanim programima zapošljavanja, Služba je vršila kontinuiranu provjeru dokumentacije koju su korisnici sredstava dostavljali mjesečno radi pravdanja odobrenih sredstava prije svake naredne isplate (mjesečne specifikacije plaća ovjerene u Poreznoj upravi i mjesečno ovjerene i potpisane platne liste), provjerom statusa sufinansirane osobe kod nadležnog općinskog biroa za zapošljavanje i provjerom u bazi podataka PIO/MIO kojom se pratila obaveza poslodavca da zadrži u radnom odnosu zaposlene osobe u predviđenom ugovornom roku. U zaključenim ugovorima o sufinansiranju zapošljavanja utvrđeno je da će Služba prema potrebi vršiti kontrolu provođenja ugovorenih obaveza kod poslodavca. **Prema izjavi odgovorne osobe u 2011. godini kontrolu kod poslodavaca vršio je Federalni zavod za zapošljavanje.**

Za slučaj neizvršenja ugovorenih obaveza ili da poslodavac raskine ugovor svojom krivicom prije isteka roka sufinansiranja, poslodavci su bili u obavezi dostaviti u roku od 30 dana od dana zaključenja ugovora bjanko mjenicu i mjeničnu izjavu radi obezbjeđenja odobrenih novčanih sredstava. Uvidom u dokumentaciju, Služba je u 2011. godini za one koji nisu ispunjavali ugovorene obaveze izvršila protest mjenice.

Shodno obavezi da dostavlja Izvještaje o utrošku sredstava Federalnom zavodu za zapošljavanje, Služba je dostavljala analitičke kartice konta po programima sa izvodima o plaćanju.

Za Projekat podrške mrežama socijalne sigurnosti i zapošljavanja SSNESP 2010-2014 utrošena su sredstva u iznosu od 469.346 KM. Projekat finansira Jedinica za implementaciju projekata socio-ekonomske podrške, obuke i prezapošljavanja (PIU SESER) ispred Federalnog ministarstva rada i socijalne politike u procentu 50% i Federalni zavod za zapošljavanje, takođe u procentu 50%. Javni poziv objavljuju PIU SESER i Federalni zavod za zapošljavanje na polugodišnjoj osnovi za implementaciju projektnih aktivnosti, a kantonalne službe za zapošljavanje provode cjelokupan proces realizacije projektnih aktivnosti na osnovu zaključenog Sporazuma o implementaciji i finansiranju aktivnosti SSNESP u periodu 2010-2014. godina od 19.10.2010. godine. Kategorije lica obuhvaćene projektom su: nezaposlene osobe kojima prestane pravo na primanje gotovinskih transfera, registrovane na evidenciji nezaposlenih osoba u FBiH bez obzira na godine starosti, radni staž, dužinu čekanja na birou i sl. i ugrožene kategorije registrovane na evidenciji nezaposlenih osoba u FBiH koje je teško zaposliti (osobe sa onesposobljenjem, teško zapošljive kategorije, demobilisani borci itd.).

Uvidom u dokumentaciju utvrđeno je da se nisu donosile Odluke o dodjeli sredstava. Prema izjavi odgovorne osobe, Komisija imenovana Odlukom direktora, sačinjavala je preglede odobrenih zahtjeva koje je dostavljala neposredno PIU SESER-u. Bez donošenja Odluke o dodjeli sredstava, Direktor Službe je zaključivao ugovore sa korisnicima sredstava. Maksimalno odobravani iznosi finansijske podrške po nezaposlenoj osobi su: za sufinansiranje zapošljavanja do 2.200 KM, za sufinansiranje samozapošljavanja do 2.200 KM i za finansiranje obuke nezaposlenih do 1.500 KM. Uvidom u dokumentaciju, utvrđeno je da su korisnici sredstava za obuku, nakon zavšetka obuke, pravdali sredstav koja su dobili dostavljanjem certifikata obrazovne institucije o završenoj obuci.

Shodno Izvještaju o monitoringu i evaluaciji projekta koji je sačinjen u martu 2012. godine izvršeno je 58 samozapošljavanja, 131 zapošljavanje i provedeno 212 obuka.

Ugovorima za ovaj projekat je utvrđeno da je Služba dužna vršiti kontinuiranu kontrolu realizacije ugovora u sjedištvu poslodavca u toku trajanja ugovora, a da PIU SESER i Federalni zavod za zapošljavanje imaju pravo izvršiti monitoring realizacije ugovora i uvida u relevantnu dokumentaciju.

Prema izjavi odgovorne osobe, PIU SESER je po svojoj metodologiji i metodom odabira korisnika obavljao monitoring, dok je zaposlenik Službe bio prisutan monitoringu. Zapisnik o provedenom monitoringu se ne dostavlja Službi niti bilo kakva povratna informacija od strane PIU SESER-a.

I pored navedenog, nije nam prezentirana dokumentacija kojom se dokazuje da je Služba vršila kontinuiranu kontrolu kod poslodavca kako je to navedeno u Ugovoru.

Izvještaje o utrošku sredstava po Projektu podrške mrežama socijalne sigurnosti i zapošljavanja SSNESP 2010-2014 Služba je dostavljala PIU SESER-u u elektronskoj formi.

Zbog izvjesnosti realizacije, doznaku sredstava za provođenje programa aktivne politike zapošljavanja, knjigovodstveno evidentirati na poziciji razgraničenih prihoda do momenta realizacije istih u skaldu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH,

Osigurati donošenje odluke o dodjeli sredstava za realizaciju svih programa aktivne politike zapošljavanja od strane Upravnog odbora Službe,

Osigurati kontrolu realizacije ugovora o sufinansiranju zapošljavanja i samozapošljavanja u okviru Projekta podrške mrežama socijalne sigurnosti i zapošljavanja SSNESP 2010-2014 u sjedištu poslodavca u toku trajanja ugovora, te sačiniti zapisnik o izvršenoj kontroli kako je to propisano Ugovorom. U saradnji sa Federalnim ministarstvom rada i socijalne politike i Federalnim zavodom za zapošljavanje, osigurati dostavljanje zapisnika Službi o izvršenom monitoringu projekta podrške mrežama socijalne sigurnosti i zapošljavanja SSNESP 2010-2014.

3.6 Gotovina

Na dan 31.12.2011. godine iskazana je gotovina u iznosu od 597.008 KM, od čega su iskazana sredstva u blagajni Službe u iznosu od 698,58 KM. Uvidom u dokumentaciju utvrđeno je da je zaposlenicima omogućena isplata akontacije plaće preko blagajne, koju zaposlenici vraćaju mjesečno u ratama, a koja nije iskazana u platnim listama, već se, prema izjavi odgovorne osobe, daje nalog banci za umanjenje plaće za

iznos mjesečne rate. Istovremeno se kroz blagajnu provodi uplata rate zaposlenika i polog sredstava na račun, iako nije došlo do priliva i odliva gotovine kroz blagajnu. Prema evidenciji u periodu sa 31.12.2011. godine, zaposlenicima je dato 30.343 KM, od čega je vraćeno 27.758 KM. Razlika od 2.585 KM se odnosi na neizvršen povrat sredstava prethodnog direktora u iznosu od 2.585 KM i jednog zaposlenika u iznosu od 10 KM. Prema dostavljenoj dokumentaciji, zaposlenici podnose zahtjev za odobravanje akontacije, u kojem se navodi iznos koji se traži, kao i rok vraćanja. Isplata se odobrava potpisom, iz kojeg se ne vidi da li je odobrena od strane direktora ili od ovlaštene osobe. **Prema navedenom načinu odobravanja sredstava, smatramo da ovakav vid isplate ima karakter pozajmice, a ne akontacije plaće, te je shodno tome, povrat sredstava trebao biti iskazan u obračunu plaća zaposlenika. Takođe smatramo da je evidentiranje povrata sredstava kroz blagajnu na opisani način, u suprotnosti za Zakonom o finansijskom poslovanju i Pravilnikom o finansijskom poslovanju u Službi.**

Odlukom Upravnog odbora od 09.02.2012. godine, Odjeljenje za ekonomske poslove je zaduženo da sačini Izvještaj o novčanim sredstvima koja su koristili pojedini zaposlenici, a ne odnose se na akontacije za službena putovanja, nego na kratkoročne pozajmice. Takođe je ovom Odlukom bio zadužen v.d. direktora da poništi internu administrativnu zabranu za prethodnog direktora, te da imenovani izvrši povrat primljenih novčanih sredstava na ime naloga za službena putovanja koja nisu pravdana u jednokratnom iznosu, a koja je po zakonu bio dužan opravdati ili izvršiti povrat zaključno sa 31.12.2011. godine.

Po našem mišljenju sistem internih kontrola Službe nije adekvatno uspostavljen dijelu blagajničkog poslovanja, jer nije osigurana primjena zakonskih propisa, što je dovelo do navedenih propusta.

Kod blagajničkog poslovanja uspostaviti kontrolu kojom se obezbjeđuje pravilno upravljanje gotovinom i pravilno evidentiranje promjena u blagajni na osnovu validne dokumentacije, u skladu sa zakonskim propisima,

Osigurati u potpunosti primjenu zakonskih propisa kod svih vrsta isplata ostalih primanja i naknada zaposlenih,

Poduzeti aktivnosti na povratu sredstava, po osnovu neopravdanih akontacija za službeni put, kao i datih akontacija ličnog dohotka.

3.7 Imovina i obaveze

3.7.1 Stalna sredstva

Na dan 31.12.2011. godine ukupno iskazano stanje imovine i obaveza je iznosilo 37.294.808 KM. U imovini su iskazana stanja gotovine, kratkoročnih potraživanja i razgraničenja u iznosu od 30.938.751 KM, knjigovodstvene vrijednosti stalnih sredstava u iznosu 13.840.142 KM i dugoročni plasmani u iznosu od 623.310 KM.. Istovremeno na obavezama su iskazane kratkoročne obaveze i razgraničenja u iznosu od 32.670.269 KM i izvori sredstava 4.624.538 KM, od čega se na neraspoređeni višak rashoda nad prihodima odnosi 1.483.767 KM.

Na dan 31.12.2011. godine u „Bilansu stanja“ na poziciji stalnih sredstava iskazana je nabavna vrijednost u iznosu od 13.840.142 KM, ispravka vrijednosti 8.107.397 KM i sadašnja vrijednost 5.732.745 KM.

Odlukom v.d. direktora od 14.12.2011. godine imenovane su komisije za popis za 2011. godinu. Navedenom Odlukom imenovana je Centralna komisija sa zadatkom rukovođenja organizacijom popisa, kao i Komisija za popis stalnih sredstava, sitnog inventara i kancelarijskog materijala, te Komisija za popis gotovine u blagajni, novčanih sredstava na računima, te potraživanja i obaveza. Uvidom u dokumentaciju konstatovano je slijedeće:

- Služba nema propisane pisane procedure popisa imovine i obaveza,
- Komisija za popis stalnih sredstava, sitnog inventara i kancelarijskog materijala je izvršila samo naturalni popis stalnih sredstava i sačinila popisne liste stalnih sredstava u naturalnom obliku. Na popisnim listama nisu navedeni inventurni brojevi, kao ni količine. Nisu sačinjene popisne liste koje su trebale sadržavati podatke o inventurnim brojevima, količinama i cijenama, vrijednosti stalnih

sredstava, te utvrđene eventualne razlike između knjigovodstvenog i stvarnog stanja, tako da se na osnovu sačinjenih listi ne može utvrditi da li je izvršeno usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem, ukupna vrijednost stalnih sredstava i vrijednosti eventualnih inventurnih razlika, kao i rashoda neupotrebljivih sredstava,

- Izvještaj Komisije za popis stalnih sredstava, sitnog inventara i kancelarijskog materijala o izvršenom popisu ne sadrži podatak o vrijednosti stalnih sredstava, niti o vrsti sredstava koji se predlažu za otpis,
- Prema dostavljenoj dokumentaciji, takođe je izvršen samo naturalni popis sitnog inventara i kancelarijskog materijala bez iskazane knjigovodstvene i stvarne vrijednosti i vrijednosti eventualnih inventurnih razlika.

Zbog navedenog ne možemo potvrditi da je popis stalnih sredstava i sitnog inventara proveden u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji, Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

Popis imovine i obaveza Službe na dan 31.12., u dijelu popisa stalnih sredstava i inventara vršiti u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji, Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

3.7.2 Kratkoročne obaveze

Na dan 31.12.2011. godine u „Bilansu stanja“ su iskazane kratkoročne obaveze i razgraničenja u iznosu od 32.670.269 KM. U strukturi obaveza na obaveze prema dobavljačima se odnosi 11.269.806 KM, obaveze prema zaposlenim 19.097 KM, obaveze za nezaposlene 20.637.406 KM, razgraničeni prihodi 751.240 KM.

U strukturi obaveza, na obaveze po osnovu doprinosa za zdravstveno osiguranje nezaposlenih osoba se odnosi 30.696.372 KM, od čega se na obaveze po osnovu doprinosa za zdravstveno osiguranje nezaposlenih osoba iz ranijih godina odnosi 17.028.968 KM, na obaveze za zdravstveno osiguranje nezaposlenih osoba iz 2011. godine 685.835 KM, a na obaveze po osnovu zatezne kamate za neizmirene obaveze za zdravstveno osiguranje nezaposlenih osoba 11.208.383 KM. **U Izvještaju Komisije za popis koja je vršila popis obaveza, navodi se da je uvidom u akt Kantonalnog Poreznog ureda Bihać od 27.12.2011. godine, ukupan dug Službe po osnovu doprinosa za zdravstveno osiguranje nezaposlenih osoba 40.380.475 KM, zbog čega je zatražila da se obaveze iskazane u knjigovodstvu usklade sa aktom Porezne uprave.**

Rješenjem Porezne uprave od 15.11.2005. godine naloženo je Službi da uplati dug od 26.502.896 KM na ime utvrđenih obaveza po osnovu doprinosa za zdravstveno osiguranje nezaposlenih osoba u periodu 01.01.2002. godine-30.09.2005. godine kada je bila na snazi stopa doprinosa od 13% i 3%. U Izvještaju Radne grupe se navodi da je Služba iskoristila sve moguće mehanizme ulaganja redovnih i vanrednih pravnih lijekova ali su isti u zakonom propisanoj proceduri odbijeni. Porezna uprava je aktom od 13.11.2007. godine naložila Službi uplatu obaveza koje u tom trenutku, primjenom dospjele obračunate kamate iznosi ukupno 27.782.945 KM. Rješenjem Porezne uprave od 22.11.2007. godine, pokrenut je postupak prinudne naplate protiv Službe, uz obračunate troškove prinudne naplate u ukupnom iznosu od 29.172.092 KM. Rješenjem Porezne uprave od 31.08.2008. godine radi naplate javnih prihoda od 29.172.092 KM na nekretninama Službe je stavljena hipoteka. Ukupno zaduženje Službe, koje uključuje dospjelu obračunatu kamatu prema Zakonu o poreznoj upravi, a u vezi zatezne kamate na javne prihode, na dan 11.06.2011. godine dug je iznosio 41.426.197 KM.

Rješenjem Ministarstva zdravstva i socijalne politike USK od 02.04.2012. godine imenovana je Radna grupa sa zadatkom da u roku od 30 dana od dana imenovanja ponudi prihvatljiv prijedlog rješenja problema dugovanja Službe po osnovu doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje nezaposlenih osoba. Radna grupa je izrazila stajalište neophodnosti urgentnog pristupa rješavanja problematike kako bi se iznašlo konačno rješenje problema. Predloženo je stavljanje van snage rješenja o prinudnoj naplati od 15.11.2010. godine, odnosno da se porezna obaveza proglasi trenutno nenaplativom i/ili s obzirom na razloge nastanka predmetnog potraživanja, isto otpiše ili reprogramira po trenutno važećoj stopi doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje nezaposlenim osobama od 1,25% na 40% prosječne bruto plaće zaposlenih na području FBiH (umjesto spornih stopa od 13% i 3% u vrijeme nastanka predmetnog potraživanja od 01.01.2002. godine do 30.09.2005. godine). Radna grupa je u skladu sa članom 62. stav 2. Zakona o

poreznoj upravi FBiH, izrazila mogućnost proglašenja trenutno nenaplative obaveze, jer bi sa njenom naplatom došlo do osiromašenja poreskog obveznika.

Uvidom u knjigovodstveno evidentiranje poslovnih promjena po osnovu programa poticaja u zapošljavanju, utvrdili smo da Služba ne evidentira obaveze po osnovu zaključivanja ugovora sa korisnikom poticajnih sredstava. Obaveze se evidentiraju kada se steknu uslovi za refundiranje sredstava korisnicima, nakon što isti dostave dokumentaciju kojom dokazuju da su izvršili isplatu plaća osobama koje su zaposlili sa evidencije nezaposlenih. Na osnovu navedenog, na teret rashoda obračunskog perioda knjigovodstveno je evidentiran samo dio ovih obaveza. Preostali dio navedenih obaveza koji se odnose na obračunski i izvještajni period naredne godine nije knjigovodstveno evidentiran. Za neraelizovani dio programa po osnovu primljenih grantova, Služba je na kraju godine na poziciji razgraničenih prihoda iskazala iznos od 740.086 KM. **Smatramo da je isti u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH trebao biti evidentiran (preko konta razgraničenja) kao odloženi rashod budućeg perioda. Napominjemo da su se programi koji se odnose na poticaje u zapošljavanju finansirali u 2011. godini pomoću grantova.**

Nastaviti sa aktivnostima u cilju iznalaženja rješenja na saniranju duga Službe po osnovu doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje nezaposlenih osoba,

Knjigovodstveno evidentiranje obaveza vezanih za poticaje zapošljavanja vršiti u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu u FBiH po kojem obavezu treba knjižiti u mjesecu kada je faktura ili drugi dokumenat o nastaloj obavezi primljen bez obzira na dan dospijeca.

3.8 Javne nabavke

Predmeti javnih nabavki za 2011. godinu utvrđeni su Odlukom direktora kojom su odobrene javne nabavke roba, usluga i radova putem izbora najpovoljnijih ponuđača za fiskalnu 2011. godinu, u skladu sa potrebama i u okvirima Finansijskog plana. Prema dostavljenom Pregledu u 2011. godini je provedeno 9 postupaka od čega 3 (tri) postupka konkurenskim zahtjevom i 6 postupaka direktnim sporazumom. U realizaciji postupaka primjenjivao se direktno Zakon o javnim nabavkama za za provođenje postupka konkurenskim zahtjevom, a za postupke direktni sporazumom, Pravilnik o direktnom sporazumom. U 2011. godini nije bilo kapitalnih nabavki.

U toku revizije izvršen je uvid u slijedeće postupke nabavke: nabavka građevinskog materijala za potrebe Centra za obrazovanje (38.632 KM), lož ulja (28.800 KM), nabavka kancelariskog materijala (23.754 KM), goriva (11.838 KM), osiguranja imovine (6.271 KM), usluga osiguranja zaposlenika (5.782 KM) i konstatovano slijedeće:

- Izvršene su nabavke goriva u iznosu od 11.838 KM bez provedene procedure izbora najpovoljnijeg ponuđača, pa se nabavka vršila direktno od dobavljača **što je u suprotnosti sa Zakon o javnim nabavkama,**
- Izvršena je nabavka građevinskog materijala na osnovu provedenog postupka konkurenskim zahtjevom za potrebe Centra za obrazovanje u iznosu od 38.632 KM na osnovu zaključenog Ugovora sa dobavljačem „Čavkunović“ d.o.o. Bihać od 17.02.2011. godine. U Odluci o nabavci, navedena je procijenjena vrijednost nabavke od 15.000 KM, a nabavka je izvršena u vrijednosti od 38.632 KM. Uvidom u dokumentaciju utvrđeno je da je u predmetu nabavke naveden građevinski materijal, građevinski alat i lična zaštitna sredstva, zbog čega je trebalo nabavku provesti prema LOT-ovima za pojedine vrste predmeta nabavke. Takođe je utvrđeno da su konkurenskim zahtjevom tražene samo jedinične cijene, ne i ukupna vrijednost ponude, ugovor je zaključen 6 (šest) dana nakon dostavljanja obavještenja ponuđačima o izboru najpovoljnijeg ponuđača, struktura materijala iskazana u fakturama ne odgovara strukturi navedenoj u ponudi. **Zbog navedenog ne možemo potvrditi da je postupak proveden u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama,**
- Izvršena je nabavka lož ulja u iznosu od 28.800 KM od dobavljača „Alios“ d.o.o. Bihać na osnovu zaključenog Ugovora od 25.08.2011. godine. Uvidom u dokumentaciju konstatovano je da Ugovorom o nabavci lož ulja nije definisana okvirna vrijednost ugovora, ugovor je zaključen 8 (osam) dana nakon dostavljanja Obavještenja o dodjeli ugovora iako je Zakonom o javnim nabavkama regulisano 15 dana, tenderskim dokumentom je tražena količina i vrijednost ponude

koju su naveli ponuđači, ali je izbor izvršen na osnovu jediničnih cijena, a ne ukupne vrijednosti ponude, Odluka o izboru najpovoljnijeg ponuđača je sačinjena na bazi jediničnih cijena. **Na osnovu navedenog je zaključeno da nabavka nije izvršena u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama**

- Izvršena je nabavka kancelarijskog materijala i sitnog inventara u iznosu od 23.754 KM od dobavljača „Grafičar“ d.o.o.Bihać na osnovu zaključenog Ugovora od 21.01.2011.godine. Uvidom u dokumentaciju konsatovano je slijedeće: tenderskim dokumentom su tražene jedinične cijene, izbor ponuđača je izvršen na bazi ukupnih jediničnih cijena a ne vrijednosti ponude, u tenderskom dokumentu su navedene i usluge štampanja iako je za potrebe naabavke usluga štampanja trebalo provesti poseban postupak nabavki, ugovor sa ponuđačem je zaključen 4 dana nakon dostavljanja obavještenja o dodjeli ugovora iako je prema Zakonu o javnim nabavkama rok 15 dana nakon dostavljanja Obavještenja ponuđačima. **Zbog navedenog ne možemo potvrditi da je postupak proveden u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama,**

Za nabavke roba i usluga osigurati dosljednu primjenu Zakona po javnim nabavkama BiH.

4. KOMENTAR:

U ostavljenom roku Javna ustanova Služba za zapošljavanje Unsko – sanskog kantona se očitovala na Nacrt izvještaja o reviziji finansijskih izvještaja za 2011. godinu, dopisom broj: 01-1362-1/12 od 13.08.2012. godine. Služba je dala komentar, odnosno pojašnjenja u vezi datih kvalifikacija u Nacrtu izvještaja. Uz komentar su dostavljeni određeni dokazi koji nisu dati u toku obavljanja revizije.

Komentar na isplatu naknade po osnovu Ugovora o djelu, zaključenim sa zaposlenikom raspoređenim na radno mjesto stručnog saradnika za informacione sisteme, ne možemo prihvatiti jer su se poslovi navedeni u Ugovoru mogli podvesti pod „druge poslove u okviru stručne spremlje i poslove po nalogu direktora Službe“ navedene u Ugovoru o radu. Takođe se ne može prihvatiti komentar da su se navedeni poslovi obavljali van radnog vremena, jer se, po mišljenju stručnog lica informatičke struke Ureda za reviziju institucija u FBiH, vrijeme obavljanja poslova navedeno na strani 26. Izvještaja o aktivnostima izrade website-a, odnosi na vrijeme aktiviranja website-a. Članom 5. Ugovora o djelu, omogućeno je obavljanje navedenih poslova u radnom vremenu, što nije u skladu sa zakonskim propisima, jer se u radnom vremenu obavljaju samo poslovi iz Ugovora o radu (Tačka 3.5.2. Izvještaja).

Komentar koji se odnosi na ovjeravanje finansijskih izvještaja, ne možemo prihvatiti jer se obaveza potpisivanja istih od strane ovlaštenih računovođa odnosi i na Službu kao pravno lice u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji, kao i u skladu sa Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH koju je Služba u obavezi primjenjivati (Tačka 3.3. i 3.4. Izvještaja).

Komentar koji se odnosi na uvećanje koeficijenta plaća, ne možemo prihvatiti, iz razloga što se u Rješenju direktora navodi povećanje koeficijenta, za koje su trebali biti sačinjeni anexi ugovora o radu. Izvršene isplate svakog mjeseca nemaju karakter stimulacije, kako je to propisano članovima 3. i 4. Pravilnika o platama i drugim naknadama u Službi, a na koje se poziva u Rješenju. Takođe se komentar koji se odnosi na zasnivanje radnog odnosa sa uposlenikom zaduženim za obavljanje poslova referent-ekonom-dostavljač PTT, ne može prihvatiti, jer nam nije dostavljena dokumentacija koja bi bila dokaz za eventualnu izmjenu nalaza u Izvještaju (Tačka 3.5.1. Izvještaja).

Ostali komentari i obrazloženja dati na Nacrt Izvještaja su sa dužnom pažnjom razmotreni i oni koje smo smatrali opravdanim i za koje je dostavljena validna dokumentacija, inkorporirani su u konačan tekst Izvještaja, što nije uticalo na izmjenu datog mišljenja, pa ovaj Izvještaj predstavlja konačan Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja Javne ustanove Službe za zapošljavanje Unsko sanskog kantona za 2011. godinu.

**Rukovodilac
Sektora za finansijsku reviziju:
Anica Pudar, dipl. oec.**

**Voda tima:
Dunja Logo, dipl. oec.
Članovi tima:
Adija Babić, dipl.oec
Seida Isaković, dipl.oec.**

Prilog br. 1.
Izvršenje Finansijskog plana JU Služba za zapošljavanje Unsko-sanskog kantona na dan 31.12.2011. godine

u KM

R.br.	Pozicija	Plan 2011.g.	Rebalans Plana za 2011.g.	Plan za 2011.g. (3+4)	Izvršenje plana za 2011.g.	Razlika (6-5)	Indeks (6/5*100)
1	2	3	4	5	6	7	8
I	Prihodi i primici	11.814.834	1.808.626	13.623.460	11.861.008	-1.762.452	87,06
1.	Prihodi od poreza	5.926.060	+ 319.125	6.245.185	6.232.019	-13.165	99,79
2.	Neporezni prihodi	41.550	+ 33.219	74.769	63.702	-11.067	85,20
3.	Tekuće potpore	5.802.224	+ 1.491.999	7.294.223	5.565.287	- 1.728.936	76,30
4.	Primici po osnovu otplate zajmova	45.000	- 35.717	9.283	10.060	+ 777	108,37
II	Prenesena sredstva iz ranijih godina	150.000	0	150.000			
III	Tekući izdaci	11.569.834	2.188.626,00	13.758.460	13.765.010	6.550	100,05
3.	Plaće i naknade zaposlenih	1.762.410,00	-11.217	1.751.193	1.716.160	35.033	98,00%
4.	Doprinosi poslodavca	150.249	3.135	153.384	152.732	-651	99,58
5.	Putni troškovi	18.036	8.864	26.900	25.626	-1.273	95,27
6.	Izdaci za energiju	42.264	9.821	52.085	60.439	8.354	116,04
7.	Izdaci za komunalne usluge	68.613	-18.561	50.052	49.725	-326	99,35
8.	Nabavka materijala	44.476	23.543	68.019	73.0486	5.029	107,39
9.	Izdaci za usluge prijevoza i goriva	10.815	5.673	16.488	14.405	-2.082	87,37
10.	Izdaci za tekuće održavanje	11.479	13.540	25.019	19.606	-5.412	78,37
11.	Izdaci za osiguranje, bankarske usluge i platni promet.	7.549	10.555	18.104	15.533	-2.571	85,80
12.	Ugovorene usluge	33.511	49.033	82.544	88.983	6.439	107,80
13.	Tekući transferi	9.420.432	2.094.240	11.514.672	11.507.389	- 7.283	99,94
V	Kapitalni izdaci	380.000	-380.000	0	0	0	0
VI	Tekuća rezerva	15.000	-	15.000			
VII	Ukupni rashodi i izdaci	11.964.834,00	1.808.626	13.773.460	13.723.648	- 49.811	99,64
	DEFICIT (I+II-VII)				1.862.640		-
	Broj zaposlenih	58		58			-